

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
Tarafindan finanse edilmektedir.

MÜKTESEBAT DENETİMİ

2022

Türkiye – AB İş Dünyası Diyaloğu (TEBD) Projesi

Türkiye-AB İş Dünyası Diyaloğu (TEBD), IPA II programı kapsamında Avrupa Birliği (AB) tarafından Türkiye ile ortaklaşa finanse edilen bir projedir. TEBD, projenin nihai faydalanıcı kurumu olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile yakın işbirliği içinde Merkezi Finans ve İhale Birimi (MFİB) ile yapılan hibe sözleşmesi yoluyla Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (EUROCHAMBRES) tarafından yönetilmektedir. TEBD faaliyetleri Avrupa ve Türkiye Ticaret ve Sanayi Odaları aracılığıyla yürütölmektedir.

Projenin genel hedefi Avrupa ve Türkiye iş çevrelerinin entegrasyonunu teşvik etmek ve Türkiye'nin gelecekteki potansiyel AB üyeliği yolundaki fırsat ve zorlukları konusunda Türkiye ve AB'ye daha güçlü bir farkındalık sağlamak için Türk Odaları ile AB'deki mevkidaşları arasındaki karşılıklı bilgi ve anlayışın güçlendirilmesidir.

TEBD projesi, AB ve Türkiye arasında her iki taraf için olumlu ve kalıcı sonuçlar doğuracak yapıcı bir özel sektör diyaloğunu teşvik etmek istemektedir.

Bu belge aşağıdaki web sitelerinden ücretsiz olarak indirilebilir:
www.eurochambres.eu, www.tobb.org.tr, www.tebd.eu

EUROCHAMBRES ve TOBB tarafından yayınlanmıştır:

EUROCHAMBRES

Avenue des Arts 19 A/D
B – 1000 Brüksel
Belçika
Tel: +32 (0) 2228 0850
Faks: +32 (0) 2230 0038

TOBB

Dumlupınar Bulvarı No:252
(Eskişehir Yolu 9.km),
06530 ANKARA
Türkiye
Tel: +90 312 218 20 0
Faks: +90 312 218 23 84

İÇİNDEKİLER

I. AB Müktesebatı Denetimi - Giriş ve Özet	7
II. Katılımcı Odalar Türkiye Haritası	9
III. 2019 yılındaki Türk İşletmeleri ile “Topluluk Müktesebatı” denetim görüşmelerinin sonuçlarının TEBD Projesi çerçevesinde analizi	10
1. Konu: Tarım Ürünleri ve gıda maddeleri alanında AB “Topluluk Müktesebatı”	10
1.1. Giriş	10
1.2. Tarımsal gıda ürünleri için “müktesebata” katılan Türk işletmelerinin sayı ve büyüklüğüne genel bakış	11
1.3. Önemli sayıda denetlenmiş işletmeye etki eden “müktesebat” önlemlerine odaklanarak “müktesebat” denetim sonuçlarının analizi	11
1.3.1. Tarım ürünleri - AB’de ortak tarım piyasaları ve balıkçılık ve su ürünleri piyasaları düzeni	11
1.3.2. Gıda maddeleri mevzuatı - özel üretim yöntemleri için teknik kurallar	11
1.3.3. Gıda maddeleri mevzuatı - özel beslenme kullanımları için gıda maddeleri için gıda takviyeleri ve gıda maddelerine vitamin ve mineral ekleme kuralları dahil, teknik ve etiketleme kuralları	12
1.3.4. Gıda maddeleri mevzuatı - katkı maddeleri, aroma vericiler, enzimler ve ekstraksiyon çözücülerinin kullanımına ilişkin teknik ve etiketleme kuralları	12
1.3.5. Gıda maddeleri mevzuatı - çeşitli gıda maddeleri için teknik ve etiketleme gereksinimlerine sahip ‘dikey’ kurallar	13
1.3.6. Gıda maddeleri mevzuatı - gıda maddelerinin hijyeni (HACCP, izlenebilirlik vb. dahil)	14
A. Gıda maddeleri mevzuatı - genel gıda hijyeni paketi	14
B. Gıda maddeleri mevzuatı - hayvansal kökenli bileşenler içeren gıda maddeleri için hijyen kuralları	14
1.3.7. Gıda maddeleri mevzuatı - pestisitler ve veterinerlik tıbbi ürünlerin kirletici maddeleri ve Maksimum Kalıntı Seviyesi (MKS)	15
1.3.8. Gıda maddeleri mevzuatı - etiketleme kuralları	15
A. Gıda maddelerinin etiketlenmesine ilişkin genel (‘yatay’) kurallar	15
B. Belirli gıda maddeleri kategorileri için etiketleme kuralları	16
C. Koruma altına alınmış coğrafi veya diğer düzenlenmiş işaretler için etiketleme kuralları, örneğin organik üretim için	16
1.3.9. Gıda maddeleri mevzuatı - ambalajlama kuralları	17
A. Önceden ambalajlanmış gıda maddeleri veya içecekler için ambalajlama kuralları	17
B. Ambalaj ve ambalaj atıkları	18
C. Gıda ile temas eden malzemeler	18
1.3.10. Sonuçlar	19

CONTENT

2. Konu: “CE İşareti” kapsamındaki sanayi ürünleri alanında AB “Topluluk Müktesebatı” hizmetleri	21
2.1. Sanayi ürünlerine ilişkin Türkiye ve AB mevzuatının arka planı	21
2.2. Yaklaşım	21
2.3. Denetlenen şirketlerin özellikleri	22
2.4. Denetim sonuçları	23
2.4.1. Yeni Yasal Çerçevenin genel konumu ve farkındalığı	23
2.4.2. Ürün grupları	25
A. Kişisel koruyucu ekipman (Tüzük No. (AB) 2016/425)	25
B. Oyuncak güvenliği (Direktif 2009/48/EC)	25
C. Yapı malzemeleri (Tüzük (AB) No 305/2011)	26
D. Makineler (Direktif 2006/42/EC)	26
E. Asansörler (Direktif 2014/33/AB)	27
F. Basınçlı ekipmanlar (Direktif 2014/68/AB)	27
G. Basit basınçlı kaplar (Direktif 2014/29/AB)	28
H. Gaz yakan cihazlar (Tüzük (AB) 2016/426)	28
I. Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları (Direktif 2013/53/AB)	29
J. Alçak gerilim (Direktif 2014/35/AB)	29
K. Radyo ekipmanı (Direktif 2014/53/AB)	30
L. Tıbbi cihazlar (Tüzük (AB) 2017/745)	30
M. Ölçü aletleri (Direktif 2014/32/AB)	31
N. Otomatik olmayan tartı aletleri (Direktif 2014/31/AB)	31
O. Patlayıcı ortamlar için ekipmanlar (Direktif 2014/34/AB)	32
P. Sivil kullanım için patlayıcılar (Direktif 2008/68/EC)	32
2.5. Elektrikli ve elektronik ürünler için ilave ve genel mevzuat	33
2.5.1. Eko-tasarım ve enerji etiketlemesi (Direktif 2009/125/EC + Tüzük (AB) 2017/1369)	33
2.5.2. Belirli zararlı maddelerin kullanımını kısıtlama (Direktif 2011/65/AB + Tüzük (AB) 2017/2102)	33
2.5.3. Elektromanyetik uyumluluk (Direktif 2014/30/AB)	34
2.6. Sonuçlar	34
3. Konu: Sürdürülebilir Ürünler ve Üretim Alanında AB “Müktesebatı”	35
3.1. Giriş	35
3.2. Denetime katılan şirketlerin özellikleri	36
3.3. Denetim sonuçları	37
3.4. Sonuçlar	40

I. AB Müktesebatı Denetimi - Giriş ve Özet

Türk şirketlerinin Topluluk müktesebatının belirli alanlarına uygunluğuna ilişkin ayrıntılı bir rapor olan Müktesebat Denetiminin sonuçlarını sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz. Müktesebat denetim faaliyetinin amacı iki yönlüdür:

1. Türkiye'deki yerel Odalar için özel AB Mevzuatının uygulanmasında şirketlere yardımcı olacak bir danışmanlık programı geliştirmek.
2. Türk şirketlerinin seçilen sektörlerdeki uyumluluk düzeyi hakkında, Türkiye ve AB'deki politika yapıcılara ayrıntılı bilgi vermek.

EUROCHAMBRES tarafından TOBB ile işbirliği içinde uygulanan önceki programlar (ETCF I & II) kapsamında başlatılan AB Müktesebatı denetim araç kiti geliştirildi ve Türk Oda Ağı'na tanıtıldı. TEBD Ekibi, ağ uzmanlarının desteğiyle, ayrıntılı kontrol listeleri olan ve ilgili AB mevzuatını şirketler için bir dizi soruya çeviren bir "teşhis araç kiti" geliştirdi. Bu tür kontrol listeleri, şirketlerin Türk Odaları Ağı'nın yararına EUROCHAMBRES ve TOBB tarafından kararlaştırılan ilgili AB mevzuatına ne ölçüde uyduklarını değerlendirmesine olanak tanımıştır.

TEBD kapsamında, yerel odalardan EUROCHAMBRES ve TOBB tarafından seçilen, AB'den aşağıdaki 3 uluslararası uzman tarafından eğitilen ve desteklenen 25 Türk uzman, yaklaşık 208 Türk şirketini 3 özel AB başlığına uyum açısından denetlemiştir.

Antonija BORZIC CERAR | Çevre Mevzuatı Uzmanı

Slovenya Ticaret ve Sanayi Odası

Sürdürülebilir üretim ve ticaret alanında "müktesebat" hizmetleri

Antonija Bozic Cerar, Ljubljana Üniversitesi Fen Bilimleri ve Mühendislik Fakültesi, Metalürji Bölümü mezunudur. Şu anda Ljubljana Ticaret ve Sanayi Odası Çevre Koruma Müdürlüğü'nde kıdemli danışman olarak çalışmaktadır. Görev tanımı, diğerleri ile birlikte entegre kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, büyük kazaların ve uçucu organik bileşiklerin önlenmesi başta olmak üzere, iş dünyasıyla ilgili çevre sorunlarını, özellikle endüstriyel kirliliği kapsamaktadır. Kendisi, ayrıca yeni veya değişen çevre mevzuatı konusunda iş dünyasının bakış açısını temsil etmektedir. Sloven şirketlere aktif danışmanlık yapmaktadır ve Avrupa İşletmeler Ağı'nda çevre sektörü grubunun bir üyesidir.

Birgitt DECKERS | İnovasyon Danışmanı

VOKA - Ticaret ve Sanayi Odası Limburg

"CE işareti" kapsamındaki sanayi ürünleri alanında müktesebat hizmetleri

Birgitt Deckers Endüstriyel Tasarım Bölümünden Fen Bilimleri Yüksek Lisans derecesinin gururlu bir sahibidir. Son 7 yıldır hem KOBİ hem de çok uluslu şirketlerde Ürün Tasarım Mühendisi ve İnovasyon Yöneticisi olarak çalışmaktadır. Bu vesile ile, ürün tasarımı ve üretimi için olan AB standartları ve yöntemleri ile ilgili kapsamlı bir uygulamalı deneyim sahibi olmuştur. Belçika Ticaret ve Sanayi Odalarında İnovasyon Danışmanı olarak çalışmıştır. Teknoloji, endüstri 4.0, iş modeli inovasyonu ve döngüsel ekonomi konularında üyelerine tavsiyelerde bulunmuş ve eğitim programları geliştirmiştir.

Luc VAN LOOVEREN | AB İlişkileri Kıdemli Danışmanı
VOKA - Ticaret ve Sanayi Odası Antwerp-Waasland
Tarımsal gıda ürünleri alanında “müktesebat” hizmetleri

Luc Van Looveren uygulamalı iktisat bilimlerinde, Ekonomik ve Diplomatik İlişkiler alanında uzmanlaşma ile, yüksek lisans derecesine sahiptir. ‘Topluluk Müktesebatı’nı izleme’ konusunda 30 yılı aşkın deneyime sahiptir. VOKA’daki bir Euro Bilgi Merkezi’nin operasyonlarından yıllarca sorumluydu. Son 20 yılda Orta ve Doğu Avrupa, Türkiye ve bazı Asya ülkelerinde çok çeşitli projelerde yer aldı. Bir eğitmen olarak, bu projelerde Ticaret ve Sanayi Odası personeli için çeşitli ürünlerdeki pazar erişim gereksinimleri de dahil olmak üzere AB ithalat kurallarını tanıtmayı amaçlayan pratik kurslar geliştirmiştir. 2018 yılında, tarımsal gıda ürünlerinde AB pazarına erişim gereksinimleri hakkında bir kurs için, Torino’daki Avrupa Eğitim Vakfı’ndan uluslararasılaşma alanında eğitimler konusunda en iyi uygulama ödülünü aldı.

AB bünyesinde bulunan 3 uzman, ilgili en güncel AB Mevzuatını şirketler için kontrol listesi olarak adlandırılan bir dizi soruya dönüştürmüştür (Bu raporun Eki 1, 2, 3’e bakınız).

3 AB uzmanları tarafından geliştirilen ve daha önce tüm ortaklarla kararlaştırılan ve üzerinde anlaşmaya varılan 3 kontrol listesi aşağıdaki sektörleri kapsamaktadır:

- **ARAÇ KİTİ 1: Tarımsal gıda ürünleri alanında “Müktesebat” hizmetleri (Ek 1)**
- **ARAÇ KİTİ 2: “CE İşareti” kapsamındaki - sanayi ürünleri alanında “Müktesebat” hizmetleri (Ek 2)**
- **ARAÇ KİTİ 3: Sürdürülebilir Üretim ve Ticaret Alanında “Müktesebat” hizmetleri (Ek 3)**

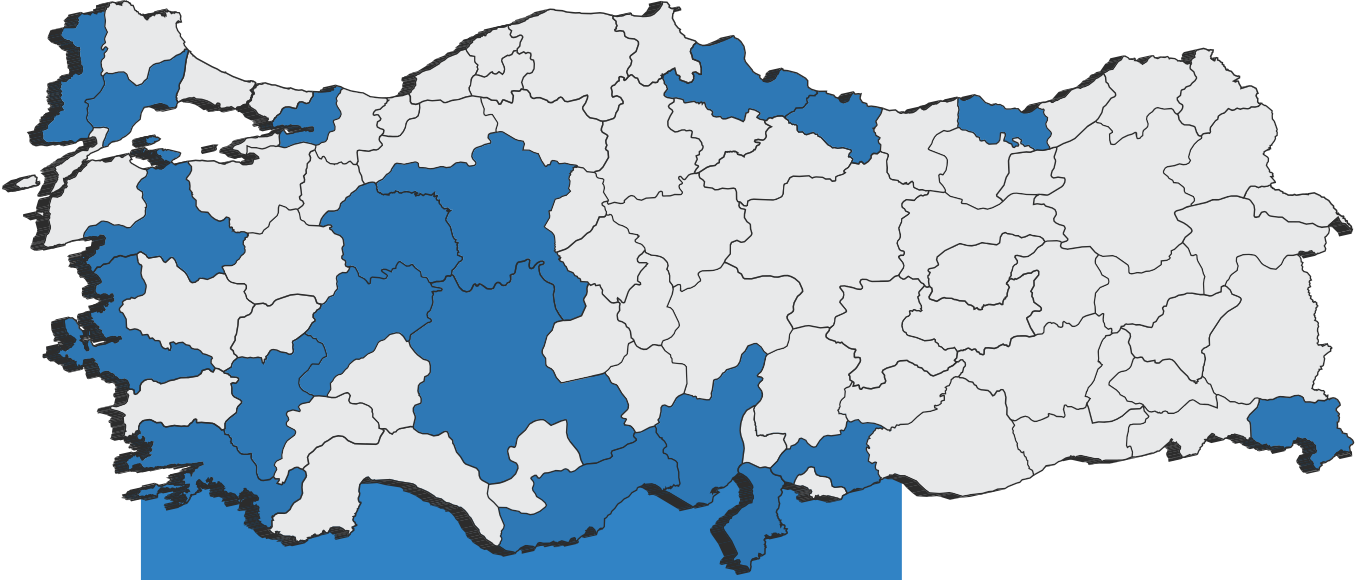
EUROCHAMBRES ve TOBB tarafından seçilen bölgesel-yerel Odalardan 25 Türk uzman, 17-21 Haziran 2019 tarihleri arasında Ankara’da düzenlenen dört günlük bir eğitim programı sırasında yukarıda belirtilen 3 ana başlığı kapsayan AB Mevzuatı konusunda eğitim aldı.

Türk odaları tarafından Türk yerel işletmelerini hedefleyen bir bilgilendirme kampanyası başlatılmış ve bu, Türk uzmanlar tarafından taranan yaklaşık 208 şirketin seçilmesi ile sonuçlanmıştır. Birçok şirket, birden fazla başlıkta “denetlenmekle” ilgilendiklerini gösterdi. Toplamda, Türk Şirketleri tarafından doldurulmuş 285 kontrol listesine ulaştık. Türk Odası uzmanları, şirketlerin bazılarında ziyaretler gerçekleştirilerek kontrol listelerini doldurmalarına yardımcı oldu.

Denetim sonuçlarına dayanarak, Türk uzmanlar şirketlere gerektiğinde uygulanacak ya da değiştirilecek mevzuat hakkında bilgiler paylaşmış ve öneriler vermişlerdir.. Denetim sonuçları, şirketlerin sözü edilen 3 başlığa uygunluk düzeyi üzerine EUROCHAMBRES ve TOBB tarafından yayınlanan ve AB mevzuatına uyum düzeyini artıran ve her iki iş dünyası arasındaki anlayışı geliştiren özel öneriler içeren bu kapsamlı raporun temelini oluşturmaktadır.

Aşağıdaki yerel-bölgesel odalar, uzman personel tahsis ederek ve bölgedeki şirketlere ulaşarak aktif olarak katılım sağlamıştır.

II. Turkey Map of Participating Chambers

1. Adana Ticaret Odası
2. Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası
3. Ankara Sanayi Odası
4. Balıkesir Ticaret Borsası
5. Bandırma Ticaret Odası
6. Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası
7. Denizli Ticaret Borsası
8. Dört Yol Ticaret ve Sanayi Odası
9. Edirne Ticaret Borsası
10. Eskişehir Sanayi Odası
11. Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası
12. Gaziantep Ticaret Odası
13. Gaziantep Sanayi Odası
14. İzmir Ticaret Odası
15. İzmir Ticaret Borsası
16. Kocaeli Sanayi Odası
17. Konya Ticaret Odası
18. Ordu Ticaret Borsası
19. Samsun Ticaret ve Sanayi Odası
20. Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası
21. Tarsus Ticaret Borsası
22. Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası
23. Ankara Ticaret Odası
24. Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası
25. Yüksekova Ticaret ve Sanayi Odası

III. 2019 yılındaki Türk İşletmeleri ile “Topluluk Müktesebatı” denetim görüşmelerinin sonuçlarının TEBD Projesi çerçevesinde analizi

1. Konu: Tarım Ürünleri ve gıda maddeleri alanında AB “Topluluk Müktesebatı”

1.1. Giriş

2019 yılında Türk Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları ağından 25 kişilik bir grup, Türk işletmelerinin ilgili “müktesebat” önlemlerini uygulayıp uygulamadıklarını doğrulamak için AB uzmanlarından “Topluluk Müktesebatı” kontrol listelerini kullanma konusunda eğitim aldı.

Tarımsal gıda ürünleri için AB yasalarına ilişkin böyle bir “müktesebat” kontrol listesinde, AB mevzuatı kapsamında düzenlenen çok çeşitli başlıklar, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Eğitimli Türk personeli bu başlıkların her biri hakkında temel bir anlayışa sahiptir. Belirli bir tarımsal gıda alanında faaliyet gösteren bir şirket için önemli olabilecek “müktesebat” alanlarının seçilmesi konusunda pratik bir görüş elde edilmesine izin veren bazı örnek vakalar da bu kontrol listelerine destek olmuştur.

Türk tarımsal gıda “müktesebatı” kontrol listesini doldurma konusunda eğitimli Türk Odası personeli 93 Türk firmasına yardımcı olmuştur. İlgili olarak işaretlenen başlıkların genel görünümü, eğitimin karmaşık bir alan olan AB’nin tarımsal gıda “müktesebatı” ile ilgili sağlam bir temel bilgi ve anlayış aktarma hedefine ulaştığını göstermiştir. Başka bir deyişle, görüşmeciler, görüşmeler sırasında ilgili başlıkları seçmek açısından bu denetimleri sadece küçük hatalarla iyi bir şekilde tamamlamış olabilirler.

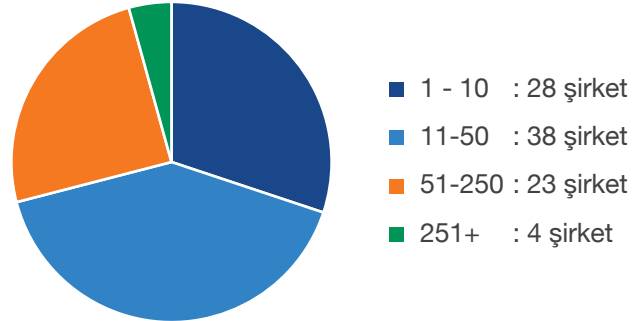
Bu rapor, “müktesebat” denetimlerinden bazı ilginç bulguları özetlemeyi ve farkındalığı arttırmak ve AB tarımsal gıda önlemleri hakkında anlayış geliştirmek isteyen Türk iş dünyası destek kuruluşları, kamu kurumları ve diğer paydaşlar için öneriler oluşturmayı amaçlamaktadır.

1.2. Tarımsal gıda ürünleri için “müktesebata” katılan Türk işletmelerinin sayı ve büyüklüğüne genel bakış

Çeşitli tarımsal gıda ürünleri ile ilgili 93 Türk üretici, distribütör ve yemek hizmeti sunan Tarımsal gıda için “müktesebata” denetimlerine katıldı. Aşağıdaki tablo, bunun 4 şirket hariç olmak üzere, yalnızca en fazla 250 çalışanı olan küçük ve orta ölçekli işletmelerle² ilgili olduğunu göstermektedir.

Grafik 1: Denetlenen işletmelerin sayısı, çalışan sayısına göre bölünme

ŞİRKET BÜYÜKLÜĞÜ: ÇALIŞAN SAYISI

1.3. Önemli sayıda denetlenmiş işletmeye etki eden “müktesebata” önlemlerine odaklanarak “müktesebata” denetim sonuçlarının analizi

1.3.1. Tarım ürünleri - AB’de ortak tarım piyasaları ve balıkçılık ve su ürünleri piyasaları düzeni

77 şirket, bu Tek Ortak Pazar Düzeni (OPD) tarım ürünleri Tüzüğü kapsamındaki 20’den fazla ürün grubunun bir veya birkaçı ile ilgili olduğunu belirtmiştir. 11 şirket ise balıkçılık ve su ürünleri konusunda OPD kapsamına girdiğini onaylamıştır.

Bu şirketlerin büyük bir çoğunluğu AB’nin yasal çerçevesi hakkında bilgi sahibi olduklarını belirtmiştir. Ancak, bunların hiçbiri halihazırda bu kuralları uyguladığını işaretlememiştir.

Bunun bir açıklaması, denetlenen tüm şirketlerin hala yalnızca Türkiye’de satış yapıyor olmaları ve henüz AB’ye ihracat yapmamaları olabilir. Bu durumda, şirketlerin henüz bu mevzuat kapsamındaki ürünler için belirli piyasa standartları uygulaması gerekmemiştir.

Bununla birlikte, özellikle AB-Türkiye arasındaki Gümrük Birliği konusunda gelecekteki değişiklikler ile ilgili yerel işletmeleri zamanında bilgilendirmek için Türk Ticaret ve Sanayi Odası’nın bu başlığı izlemesi yararlı olacaktır. Bu değişiklikler AB pazarına daha kolay erişim - sağlanabilir (örneğin, tarım ürünleri için AB ithalat vergilerinin geri kalanının azaltılması).

1.3.2. Gıda maddeleri mevzuatı - özel üretim yöntemleri için teknik kurallar

Çok az sayıda denetlenmiş şirketin AB mevzuatının işlediği aşağıdaki üç alanda yer aldığı görülmüştür:

- Hızlı dondurulmuş gıda maddeleri
- İyonlaştırıcı radyasyon
- Yeni gıdaların veya yeni gıda bileşenlerinin, Genetiği Değiştirilmiş Organizmaların (GDO) kullanımı

15 şirket, hızlı dondurulmuş gıda maddelerinin üretilmesinde/ticaretinde yer aldığını belirtmişlerdir. Yine de, neredeyse her şirket AB’nin bu alandaki yasal gereksinimleri hakkında bilgi sahibi olduklarını doğrulamışlardır. Ancak hiçbiri bu kuralları uyguluyor gibi görünmemektedir.

İyonize radyasyon kullanan tek bir denetlenmiş şirket yoktur.

Yeni gıdalar, yeni gıda bileşenleri ve GDO kullanan 2 şirketi bu belirli alanda AB kurallarını uygulamadıklarını belirtmişlerdir.

1.3.1.’de belirtildiği gibi, “uygulama” eksikliğinin şirketlerin yalnızca yerel satış yapması ve belki de (henüz) AB’ye ihracata hazırlanmak istememesi gerçeğiyle açıklanıp açıklanamayacağını bu işletmelerle kontrol etmek yararlı olabilir.

¹ KOBİ’lerin tanımı burada bulunabilir: https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition_en

1.3.3. Gıda maddeleri mevzuatı - özel beslenme kullanımları için gıda maddeleri için gıda takviyeleri ve gıda maddelerine vitamin ve mineral ekleme kuralları dahil, teknik ve etiketleme kuralları

Bu analiz, aşağıdaki alanlardaki AB önlemleri ile ilgilidir:

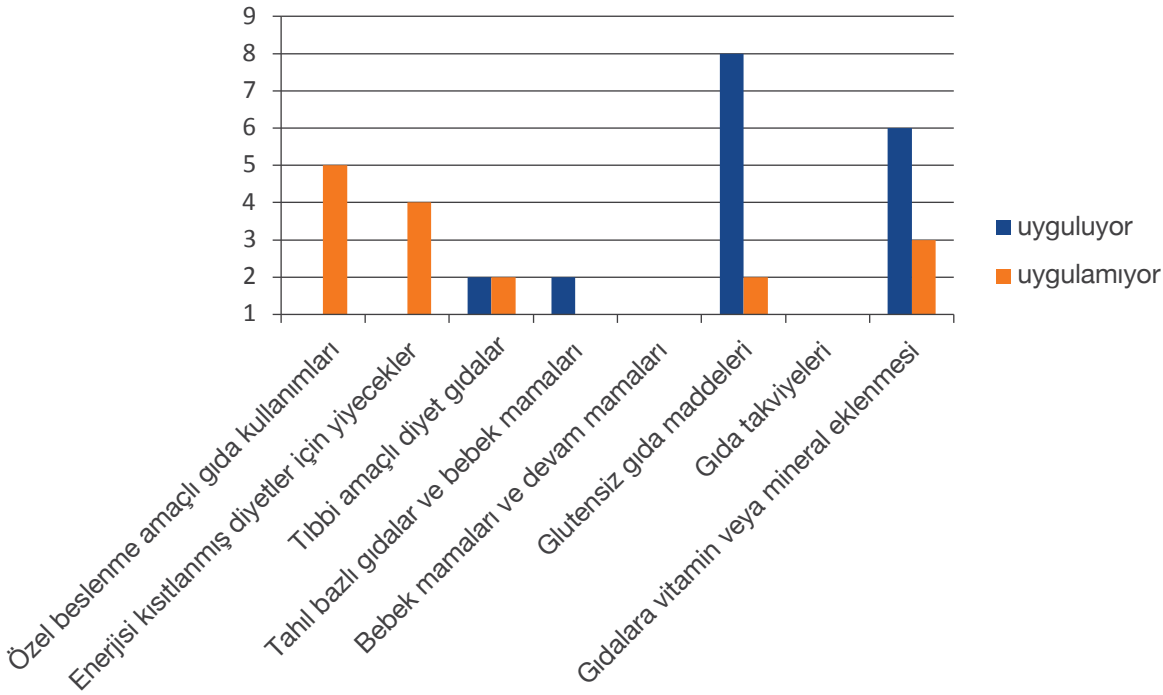
- Özel beslenme amaçlı gıdalar (çerçeve yasa)
- Enerjisi kısıtlanmış diyetler için gıdalar
- Tıbbi amaçlı diyet gıdalar
- Bebekler ve küçük çocuklar için tahıl bazlı gıdalar ve bebek mamaları
- Bebek mamaları ve devam mamaları
- Glutensiz gıda maddeleri
- Gıda takviyeleri
- Gıdalara vitamin veya mineral eklenmesi

Aşağıdaki grafik, bazı ilgili konuların sadece az sayıda denetlenmiş şirket için tanımlanabileceğini göstermektedir.

Kilo verme amacıyla yapılan enerjisi kısıtlanmış diyetlerde kullanılan gıdalar gibi özel beslenme amaçlı gıdaları üreten şirketlerin bu özel ürünler için AB kurallarını henüz uygulamadığı ortaya çıkmıştır.

Bu denetimden çıkan ilginç bir sonuç, glutensiz ürünler üreten ve bu alanda halihazırda AB kuralları uygulayan şirketlerin yüksek yüzdesi gibi görünmektedir. Ayrıca gıda maddelerine vitamin veya mineral ekleyen şirketlerin önemli bir çoğunluğu (7'sinden 5'i) bu faaliyetle ilgili AB kurallarını uyguladığını belirtmiştir.

Grafik 2: Özel beslenme amaçlı gıda alanında AB mevzuatının uygulanması, şirket sayısına göre

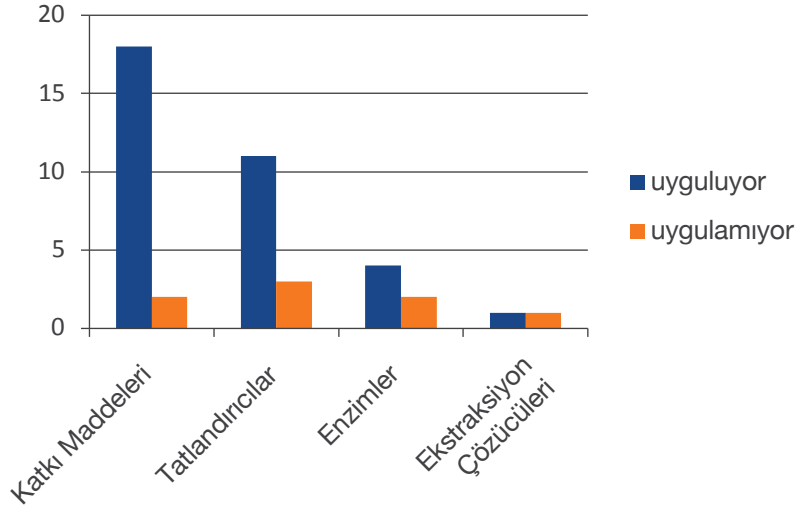

1.3.4. Gıda maddeleri mevzuatı - katkı maddeleri, aroma vericiler, enzimler ve ekstraksiyon çözücülerinin kullanımına ilişkin teknik ve etiketleme kuralları

Denetim, katkı maddeleri, aroma vericiler, enzimler veya ekstraksiyon çözücülerini kullanan Türk şirketlerinin "müktesebat" kuralları hakkında bilgili olduğunu göstermiştir.

Grafik 3, 20 şirketten 18'inin (%90) katkı maddeleri için "müktesebat" kurallarının uyguladığını göstermektedir. Denetlenen 14 şirketten 11'i (%79) izin verilmiş aroma vericiler alanında "müktesebat" önlemlerinin uygulandığını belirtmiştir. 6 şirketten 4'ü (%67) enzimler için "müktesebat" kurallarının uygulandığı yönünde yanıt vermiştir. Ekstraksiyon çözücü kullanan her iki şirketten biri (%50) bu alanda AB kurallarını uyguladığını belirtmiştir.

Grafik 3: Katkı maddeleri, aroma vericiler, enzimler ve ekstraksiyon çözücülerinin AB kurallarının uygulanması

1.3.5. Gıda maddeleri mevzuatı - çeşitli gıda maddeleri için teknik ve etiketleme gereksinimlerine sahip 'dikey' kurallar

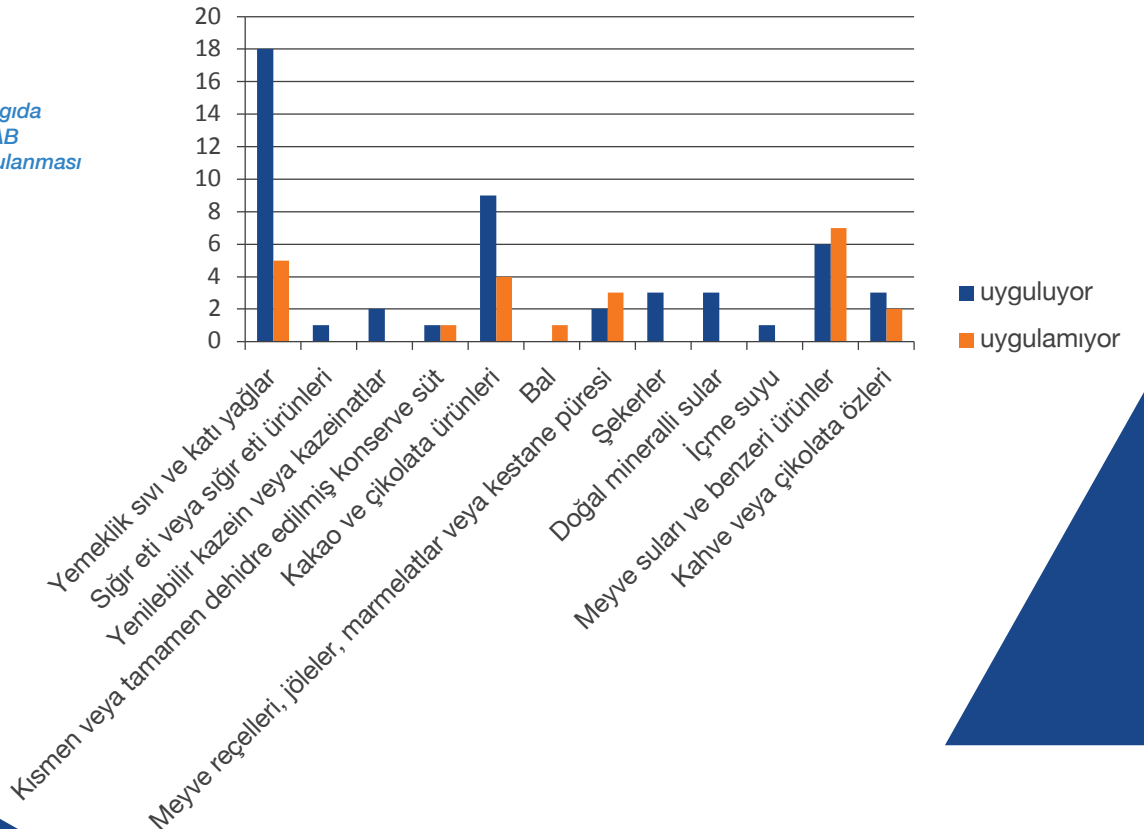
Grafik 4, denetlenmiş Türk şirketlerinin "topluluk müktesebatı" içinde sadece belirli gıda maddeleri için geçerli olan mevzuatı ne kadar iyi uyguladıklarını göstermektedir.

Bu, yemeklik sıvı ve katı yağlar; sığır eti ve sığır eti ürünleri; yenilebilir kazein veya kazeinatlar gibi süt türevleri ve kısmen veya tamamen dehidre edilmiş süt; kakao ve çikolata; bal; meyve reçelleri, jöleler, marmelat veya kestane püresi; şekerler; doğal maden suyu; içme suyu; meyve suları ve benzeri ürünler; ve kahve ve hindiba özleri gibi ürünler için teknik ve etiketleme önlemlerini düzenleyen mevzuatla ilgilidir.

23 denetlenmiş şirket bitkisel sıvı ve katı yağ sektöründe faaliyet göstermekteydi. Bu örneklem grubundan 18'i (%78) "müktesebat" önlemlerinin uygulandığını doğrulamıştır. Bu, bitkisel yağlar için AB mevzuatında tipik bir teknik unsur olan bu ürünlerdeki maksimum erüsit miktarlarının iyi bir şekilde anlaşılmasını gerektirir.

13 denetlenmiş şirketten 9 şirket (%69) AB'nin çikolata direktifini uygulayarak çikolata ürünleri ürettiğini veya dağıttığını belirtti. Denetlenen diğer 13 şirketin meyve suyu işiyle ilgilendiği gözükmektedir ve bunların 6'sı (%46) teknik ve etiketleme gereksinimleri ile direktifi uygulamaktadır. Bu sonuçlar, bu özel gıda sektörlerindeki bazı bilinçlenme ve eğitimlerin AB'ye ihracat için uygulama ve hazırlık derecesinin artırılmasına yardımcı olabileceğini göstermektedir.

Grafik 4: Çeşitli gıda maddeleri için AB kurallarının uygulanması

1.3.6. Gıda maddeleri mevzuatı - gıda maddelerinin hijyeni (HACCP, izlenebilirlik vb. dahil)

Tarımsal gıda şirketlerinde hijyen olarak anılan bu başlık, denetlenen tüm işletmeleri içermesi nedeniyle bu "müktesebat" denetiminde çok önemlidir. Bu, 93 denetlenmiş işletmenin bu konuyla ilgili soruları cevapladığı anlamına gelir. Sonuçlar Grafik 5'te sunulmaktadır ve aşağıdaki gibi yorumlanmıştır.

A. Gıda maddeleri mevzuatı - genel gıda hijyeni paketi

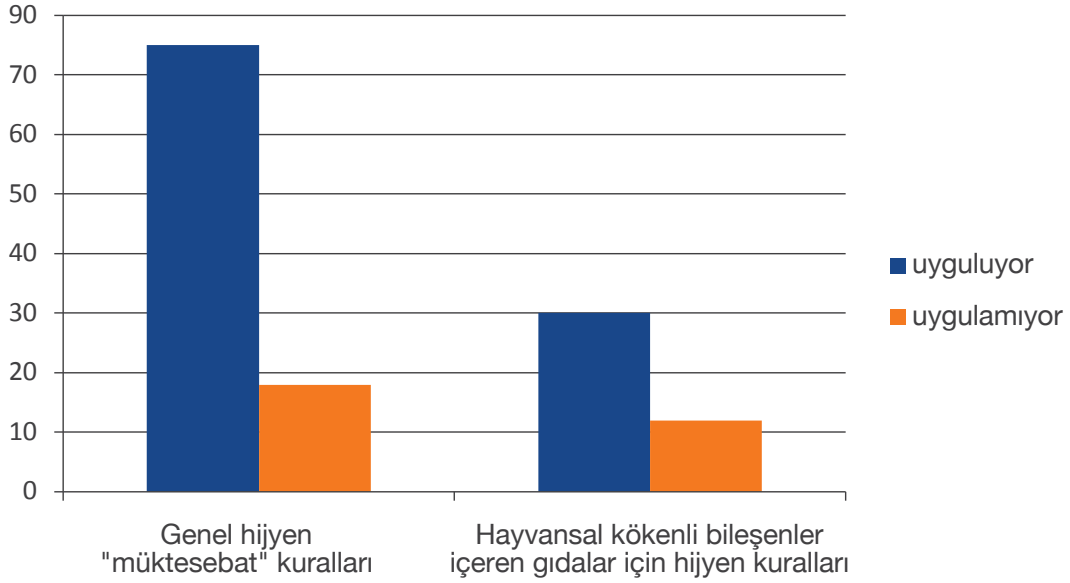
93 şirketten 75'i (% 81) genel AB hijyen paketini uyguladığını doğruladı. Bu, Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktası (TAKKN) gibi temel hijyen izleme yönlerine aşına oldukları anlamına gelmektedir.

B. Gıda maddeleri mevzuatı - hayvansal kökenli bileşenler içeren gıda maddeleri için hijyen kuralları

Hayvansal kökenli içeriklerle gıda maddeleri sektöründe faaliyet gösteren 42 işletmeden 30'u bu alanda "müktesebat"ın uygulandığını belirtmiştir.

AB'ye ihracat için fırsatları araştırmak isteyen ve henüz AB'nin hijyen alanındaki "müktesebatına" uymayan Türk KOBİ'lerinin bu kuralların uygulanmasına yatırım yapması gerekmektedir. Bu özel sektörlerin bazılarında hayvansal kökenli bileşenlerle hazırlanan gıdalarla çalışan şirketlerin, mercilere "hazır" olduklarını beyan etmeden önce iki mevzuat paketini (genel / hayvan) uygulaması gerekmektedir. Bundan sonra, kontrol edilmesive olumlu bir sonuç olması durumunda, kuruluşları için bir onay numarası alacaklardır. Bu aşamaya geldiğinde, bu tür belirli sektörlerdeki Türk KOBİ'leri, Türkiye ile AB arasında ticarete açık ilan edilen sektörlerde AB'ye ihracat yapmaya başlayabilir.

Grafik 5: AB'nin tarımsal gıda hijyeni kurallarının uygulanması

1.3.7. Gıda maddeleri mevzuatı - pestisitler ve veterinerlik tıbbi ürünlerin kirletici maddeleri ve MKS'leri

Tarım ürünleri ve gıda maddelerindeki kirletici maddeler hakkındaki "müktesebat" sorusu 84 denetlenmiş şirket için anlamlı görünmektedir. Bu, nitratlar, kurşun, kadmiyum, cıva, aflatoksinler, dioksinler vb. kirleticiler ile ilgilidir. Bu konu, restoran olarak çalışan veya yemek hizmetleri sunan denetlenmiş şirketler ile daha az ilgilidir.. Ayrıca Grafik 6'ya bakınız.

51 şirket (%61) bu alanda AB kurallarının uygulandığını belirtmiştir.

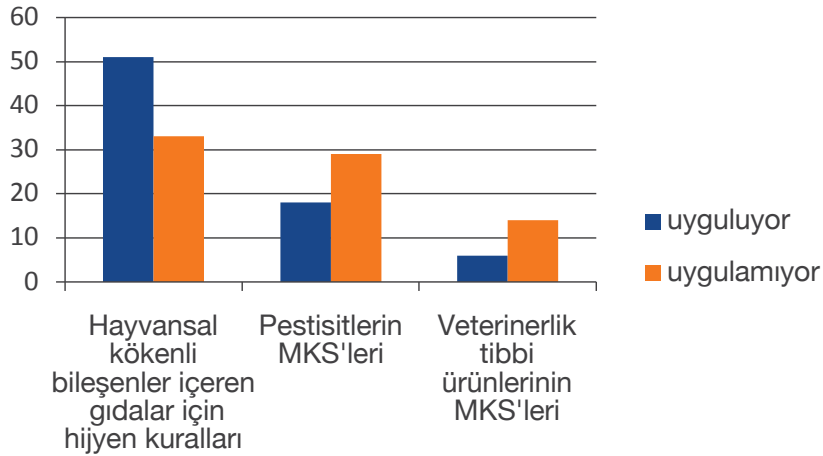
Pestisitlerin MKS'leri (Maksimum Kalıntı Seviyesi) alanında, bu alana katılan 47 şirketten 18'inin (%38) MKS kurallarını uyguladığı teyit edildi. 20 şirketin hayvansal içerikli gıda üretiminde yer aldığı

görülmüştür. Veterinerlik tıbbi ürünlerinin MKS'leri hakkındaki soru ile ilgili bu şirketlerden 6'sı (%30) bu alanda kurallar uyguladığını doğruladı.

Bu istatistiksel sonuçlar, Türk Ticaret ve Sanayi Odası tarafından veya tarımsal gıda ürünlerinde kirletici maddeler ve MKS'ler hakkında eğitimler veya bilgilendirme kampanyaları gibi diğer kurumların ek çabalarının, "müktesebat" uygulamasının seviyesini arttırmak için yararlı olacağını kanıtlayabilir.

Not: Kontrol listesindeki bu başlık daha karmaşık konulardan biridir. Bazı denetlenen şirketlerin bir yandan gıda maddelerindeki belirli kirleticiler için maksimum seviyeler hakkındaki mevzuat ile diğer taraftan MKS'ler - pestisitler ve veterinerlik tıbbi ürünleri ile ilgili kurallar arasındaki farkı iyi algılamamış olma ihtimali vardır. Bu nedenle, bu rakamlar analiz edilirken bazı hata payları dikkate alınmalıdır.

Grafik 6: Kirleticiler alanında AB kurallarının uygulanması

1.3.8. Gıda maddeleri mevzuatı - etiketleme kuralları

A. Gıda maddelerinin etiketlenmesine ilişkin genel ('yatay') kurallar

Denetimin bu kısmı 4 adet AB mevzuatıyla ilgilidir, bunlar:

- Gıda maddelerinin etiketlenmesi, tanıtımı ve reklamı için genel kurallar
- Önceden ambalajlanmış gıda maddelerinin partiye göre tanımlanmasına ilişkin kurallar
- Besin değerleri ile ilgili kurallar
- Beslenme veya sağlık iddiaları ile ilgili kurallardır.

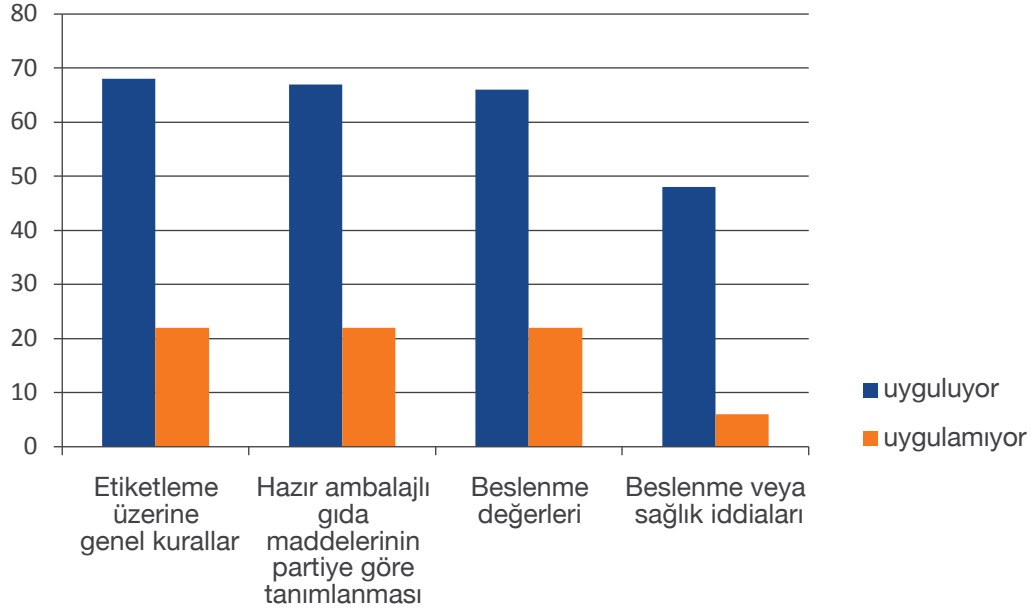
90 Türk şirketi gıda maddelerinin etiketlenmesine ilişkin genel kurallar sorusunu yanıtladı. Bunların 68'i (%76) bu alanda AB önlemlerini uygulamaktadır.

Diğer üç konuda, uygulama yüzdeleri aşağıdaki rakamlara ulaşmaktadır:

- Önceden ambalajlanmış gıda maddelerinin partiye göre belirlenmesine ilişkin kurallar için %75
- Besin değerleri ile ilgili kurallar için %75
- Beslenme veya sağlıkla ilgili iddialarla ilgili kurallar için %89

Bu sonuçlar aşağıda Grafik 7'de sunulmaktadır. Bu alandaki sonuçlar oldukça yüksek uygulama yüzdeleri sunmaktadır, ancak AB'ye ihracat fırsatlarına bakarken önemli sayıda Türk şirketinin hala bu konuda çalışması gerektiğini göstermektedir.

Grafik 7: Gıda maddeleri için yatay etiketleme kurallarının uygulanması

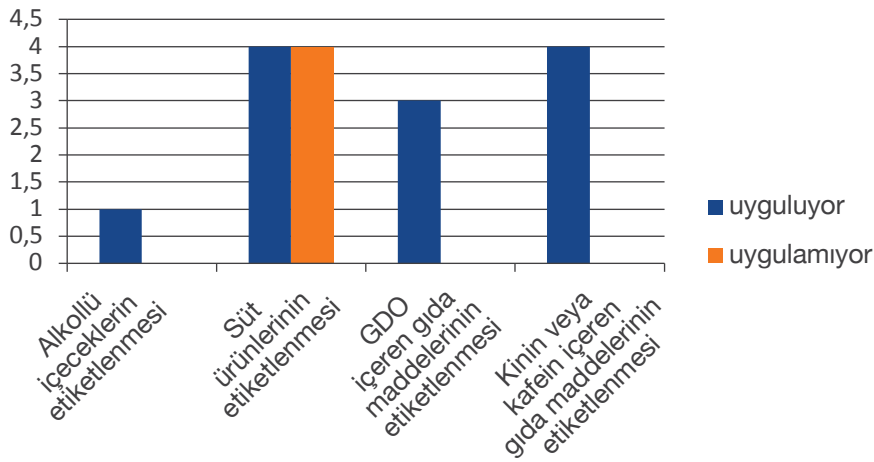

B. Belirli gıda maddeleri kategorileri için etiketleme kuralları

Alkollü içecek, süt ve süt ürünleri, GDO içeren gıda maddeleri ile kinin veya kafein içeren gıda maddelerinin Türk üreticileri veya distribütörlerinin denetimi, "müktesebat" kurallarının çok yüksek düzeyde uygulandığını göstermiştir.

Ancak, süt ürünleri üreten 8 şirketten sadece 4'ü (% 50) "müktesebat" önlemleri uyguladığını doğruladı. Bu nedenle, süt ürünlerinin etiketlenmesi için olan AB kuralları hakkında farkındalığın artırılması konusunda bir öneri verilebilir.

Grafik 8: Bazı gıda maddeleri kategorileri için dikey etiketleme kurallarının uygulanması

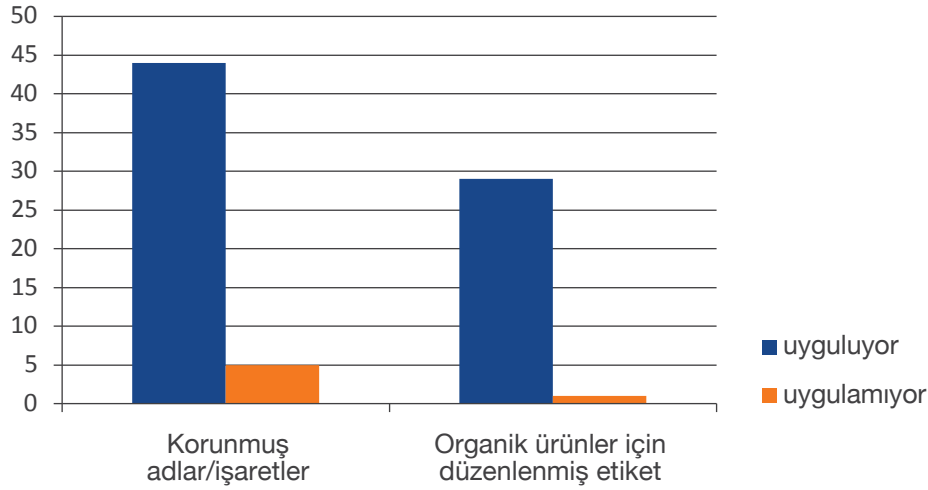
C. Korunmuş coğrafi veya diğer düzenlenmiş işaretler için etiketleme kuralları, örneğin organik üretim için

Toplam 93 denetlenmiş şirketin 49'u ürünlerinde coğrafi veya diğer yasal düzenlemelere tabi etiketleri kullandığını belirtmiştir. Bunlardan 44'ü (%90) bu alanda kuralları uyguladığını belirtmiştir.

Bu, Türk ihracatçıların yalnızca belirli Avrupa bölgelerindeki üreticiler tarafından kullanılabilen Korunmuş Menşe Adı (KMA'ler) gibi bazı korunmuş adları kullanma riskinin pek olmadığı anlamına gelmektedir.

Organik üretime katıldığını (veya bununla ilgilendiğini) belirten 30 şirketten 29'u (% 97) bu alanda AB kurallarını uyguladığını belirtti. Grafik 9'a bakınız.

Grafik 9: Korunmuş adlar (örneğin, Coğrafi adlar) veya etiketler (örneğin organik üretim için) alanında "müktesebat" uygulanması

Başka bir deyişle, çok sayıda denetlenmiş şirket organik üretim alanında AB kurallarını uyguladığını belirtmiştir. Bunun gerçekten bu şirketlerin bir belgelendirme kuruluşundan bu kurallara uygunluklarını onaylayan bir belge aldığı anlamına gelip gelmediğini doğrulamak yararlı olabilir.

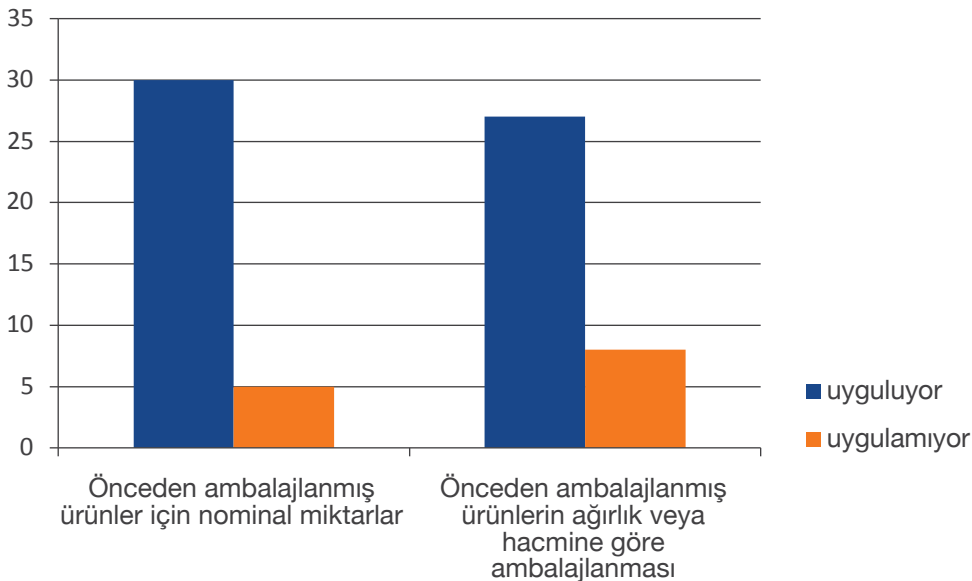
1.3.9. Gıda maddeleri mevzuatı - ambalajlama kuralları

A. Önceden ambalajlanmış gıda maddeleri veya içecekler için ambalajlama kuralları

93 şirketten 35'i, önceden ambalajlanmış gıda maddelerini veya içecekleri önceden belirlenmiş miktarlarda ürettiklerini doğruladı. İşletmelere, önceden ambalajlanmış ürünler için nominal miktarlar ve bazı önceden ambalajlanmış ürünlerin ağırlığı veya hacmine göre ambalajlanması ile ilgili AB kurallarını uygulayıp uygulamadıkları soruldu. Bu son bahsedilen AB yasasının uygulanması, üreticilerin ambalajlarına (hacim veya ağırlık işaretinin yanında) Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) işareti koymalarına izin verir. Bu, önceden ambalajlanmış gıda maddelerinin doğru şekilde doldurulduğunu gösteren bir işarettir.

Grafik 10, 35 şirketten 30'unun (%86) nominal miktarlarda kurallar uyguladığını ve 35 şirketten 27'sinin (%77) ağırlık veya hacme göre ambalajlama kurallarını uyguladığını göstermektedir.

Grafik 10: Önceden ambalajlanmış gıdalar ve içecekler alanında "müktesebat" uygulaması

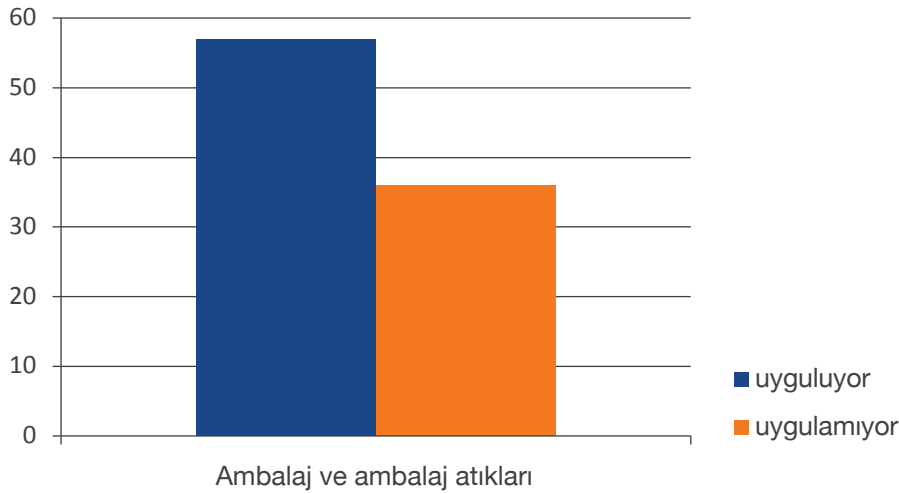
B. Ambalaj ve ambalaj atıkları

Denetlenmiş bütün Türk işletmeleri için ilgili bir başlık da ambalaj ve ambalaj atıkları hakkındaki AB Direktifi ile ilgilidir. Türk ihracatçıların AB Üye Devletlerinde hangi ambalaj geri kazanım kuruluşlarının aktif olduğunu anlamaları gerekmektedir. Bu ihracatçıların, kimin böyle bir kuruluşa kaydolacağı ve bu kuruluşun hangi logosunun ürünlerin ambalajlarına yerleştirilmesi gerektiği konusunda AB ithalatçılarıyla görüşmesi gerekmektedir.

93 denetlenmiş şirketten 57'si (%61) bu mevzuatı uygulamaktadır.

Bu, tarımsal gıda ürünlerini AB'ye ihracat için yasal bir bakış açısıyla hazırlamanın bu yönüyle ilgili bilgilendirme kampanyalarının, bu konuyu henüz bilmeyen önemli sayıda Türk kuruluşuna hala ulaşabileceği anlamına gelmektedir.

Grafik 11: Ambalaj ve ambalaj atıkları alanında "müktesebat" uygulaması

C. Gıda ile temas eden malzemeler

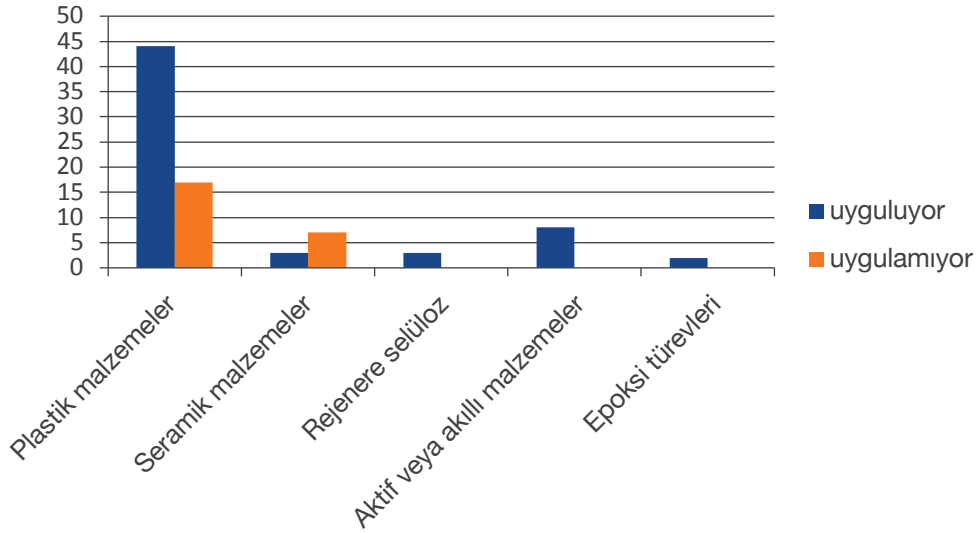
Tarım ürünleri ve gıda maddelerine ilişkin AB kuralları ile ilgili denetim kontrol listesindeki son başlık, gıda ile temas eden malzemeler alanındaki mevzuatla ilgilidir. Bu konu özellikle gıda ürünlerine doğrudan temas eden ambalajlara ilişkindir. Bu ambalaj malzemelerinde yalnızca izin verilmiş malzemeler kullanılır ve maksimum geçiş sınırlarına uyulur.

61 şirket, gıda ile temas eden (ambalaj) plastik malzemeler kullandığını belirtmiştir. Bunlardan 44'ü (% 72) bu alandaki mevzuatı uyguladığını belirtmiştir.

Bu, plastik ambalaj malzemesi tedarikçilerinden ilgili AB yasalarına atıfta bulunarak bir Uygunluk Beyanı aldıkları anlamına gelir.

Diğer malzemeleri yalnızca az sayıda şirket kullanmıştır (Grafik 12'ye bakınız.) Gıda ile temas eden seramik malzemeler ile ilgili katılımcı şirketlerin büyük çoğunluğu, diğer bir deyişle 10'da 7'sinin bu alandaki AB mevzuatından haberdar olmadığı gösterilmiştir. Bu kurallar kurşun gibi toksik elementler için maksimum geçiş sınırları ile ilgilidir.

Grafik 12: Gıda ile temas eden malzemeler alanında “müktesebat” uygulaması

1.3.10. Sonuçlar

Genel bir sonuç olarak, tarım ürünleri ve gıda maddeleri ile ilgili “müktesebat” kontrol listesindeki hemen hemen tüm konular için, AB yasalarının uygulama yüzdelerinin yüksek olduğundan söz edilebilir. Bununla birlikte, hala bazı AB kurallarının farkında olmayan ve bu nedenle henüz uygulamayan bazı şirketlerin var olduğu görülmektedir.

Bu “müktesebat” denetiminin bulgularına dayanarak, Türkiye Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları, AB tarımsal gıda “müktesebatı” ile ilgili “müktesebat” kontrol listesini günlük çalışmalarında, örneğin şirketlerin AB ile iş yapmaya hazır olmalarını güçlendirmelerine yardımcı olmak için şirketlere yaptıkları hizmetlerde, pratik bir araç olarak kullanmaya devam edebilir.

İşletmelerin bu tür “müktesebat” denetimlerine ya da Türk iş destek kuruluşları tarafından düzenlenen benzer bilinçlendirme ya da eğitim faaliyetlerine katılımlarını desteklemek için Türkiye’deki yetkili makamlara da önerilerde bulunabilir.

Bu kuruluşlar, ilgili AB yasalarının veya bu “müktesebat önlemlerini” içeren Türk yasalarının özetleri veya tam metinlerini destek olunan işletmelere sunarak ve ekonomik aktörlerin yükümlülüklerinin açıklanması ile ilgili desteklerini sunmak için bu tür “müktesebat” denetimlerini tamamlayabilirler.

Ayrıca, tarımsal gıda “müktesebatı”nın bazı başlıkları ile ilgili olarak çok sayıda işletme için ilgili seminerler düzenlemek faydalı olabilir. Dolayısıyla aşağıdakilerden söz edilebilir:

- Hijyen kuralları: genel kurallar ve hayvansal kökenli gıdalar için kurallar
- İşletmenizin onayı için şirketinizi hazır etmek
- Kirletici kuralları ve pestisitlerin ve veterinerlik tıbbi ürünlerin Maksimum Kalıntı Seviyesi (MKS)
- Ambalaj ve ambalaj atıkları
- Gıda ile temas eden malzemeler

Son olarak, bu tür denetimlerin, AB “müktesebat” önlemleri hakkındaki bilginin düzenli olarak kontrol edilmesi ve güncellenmesi için iyi bir yöntem olduğu ve ayrıca Türk Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları gibi ticari destek kuruluşları ile nihai faydalanıcılar olan ve ilgili mevzuata genel bir bakışa sahip olması ve uygulanmasını şirket düzeyinde organize etmesi gereken, KOBİ’ler için iyi bir yöntem olduğu vurgulanabilir.

Ek: “Müktesebat” denetiminin özet sonuçlarının bulunduğu tablo

SONUÇLAR “MÜKTESEBAT” KONTROL LİSTESİ TARIMSAL GIDA MEVZUATI

SORU	BAŞLIK	93 KONTROL LİSTESİNDE İŞARETLENMİŞ SONUÇLAR				
		İLGİLİ (A)	İLGİSİZ / DAHİL DEĞİL (B)	İLGİLİ İŞE, UYGULANDI MI? (I)	I/A * 100	KONTROL (A+B=C)
I.1.1.	OPDtarım ürünleri	77	16	0	0	93
I.2.1.	OPDbalıkçılık ve su ürünleri	11	82	0	0	93
II.1.1.	Hızlı dondurulmuş gıda maddeleri	15	78	0	0	93
II.1.2.	İyonlaştırıcı radyasyon işlemi	0	93	0		93
II.1.3.	Yeni nesil gıdalar ve GDO'lar	2	91	0	0	93
II.2.1.	Özel beslenme amaçlı gıda maddeleri	4	89	0	0	93
II.2.2.	Kilo vermek için enerjisi kısıtlanmış diyetler için gıdalar	3	90	0	0	93
II.2.3.	Özel tıbbi amaçlı diyet gıdaları	2	91	1	50	93
II.2.4.	Bebekler ve küçük çocuklar için tahıl bazlı gıdalar ve bebek gıdaları	1	92	1	100	93
II.2.5.	Bebek mamaları ve devam mamaları	0	93			93
II.2.6.	Glutensiz gıda maddeleri	8	85	7	88	93
II.2.7.	Gıda takviyeleri	0	93			93
II.2.8.	Gıdalara vitamin veya mineral eklenmesi	7	86	5	71	93
II.3.1.1.	Katkı Maddeleri	20	73	18	90	93
II.3.2.1.	Aroma vericiler	14	79	11	79	93
II.3.3.1.	Gıda Enzimleri	6	87	4	67	93
II.3.4.1.	Ekstraksiyon Çözücüler	2	91	1	50	93
II.4.1.1.	Yemeklik sıvı ve katı yağlar	23	70	18	78	93
II.4.1.2.	Sığır eti veya sığır eti ürünleri	1	92	1	100	93
II.4.2.1.	Yenilebilir kazein veya kazeinatlar	2	91	2	100	93
II.4.2.2.	Kısmen veya tamamen dehidre edilmiş konserve süt	2	91	1	50	93
II.4.3.1.	Kakao ve çikolata ürünleri	13	80	9	69	93
II.4.3.2.	Bal	1	92	0	0	93
II.4.3.3.	Meyve reçelleri, jöleler, marmelatlar veya kestane püresi	5	88	2	40	93
II.4.3.4.	Şekerler	3	90	3	100	93
II.4.4.1.	Doğal mineralli sular	3	90	3	100	93
II.4.4.2.	İçme suyu	1	92	1	100	93
II.4.4.3.	Meyve suları ve benzeri ürünler	13	80	6	46	93
II.4.5.	Kahve veya çikolata özleri	5	88	3	60	93
II.5.1.	Hijyen (genel kurallar)	93		75	81	93
II.5.2.	Hijyen (hayvansal kökenli gıdalar)	42	51	30	71	93
II.6.1.	Gıda maddelerinde belirli buluşanlar için maksimum seviyeler.	84	9	51	61	93
II.6.2.1.	Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Seviyeleri (MKS)	47	46	18	38	93
II.6.2.2.	Veterinerlik tıbbi ürünlerinin Maksimum Kalıntı Seviyeleri (MKS)	20	73	6	30	93
III.1.1.	Gıda maddelerinin etiketlenmesi, tanıtımı ve reklamıyla ilgili genel AB kuralları	90	3	68	76	93
III.1.2.	Bir gıda maddesinin ait olduğu partiyi tanımlayan tanım veya işaretler	89	4	67	75	93
III.1.3.	Gıda etiketlerinde besin değerleri	88	5	66	75	93
III.1.4.	Gıda etiketlerinde beslenme veya sağlık beyanları	54	39	48	89	93
III.2.1.	Alkollü içecekler	1	92	1	100	93
III.2.2.	Süt veya süt ürünleri	8	85	4	50	93
III.2.3.	GDO içeren gıda maddeleri veya gıda bileşenleri	3	90	3	100	93
III.2.4.	Kinin veya kafein içeren gıdalar	4	89	4	100	93
III.3.1.	Coğrafi işaretler veya menşe adları, geleneksel özellikler	49	44	44	90	93
III.3.2.	Organik gıda ve tarım ürünleri üretimi	30	63	29	97	93
IV.1.1.	Önceden ambalajlanmış ürünler için nominal miktarlar (ambalaj boyutlarının serbest bırakılması)	35	58	30	86	93
IV.1.2.	Önceden ambalajlanmış ürünlerin ağırlık veya hacmine göre ambalajlanması	35	58	27	77	93
IV.2.1.	Ambalaj ve ambalaj atıkları	93		57	61	93
IV.3.2.	Gıda ile Temas Eden Malzemeler - plastik malzemeler	61	32	44	72	93
IV.3.3.	Gıda ile Temas Eden Malzemeler - seramik	10	83	3	30	93
IV.3.4.	Gıda ile Temas Malzemeler - rejenerelüloz filminden madde ve malzemeler	3	90	3	100	93
IV.3.5.	Gıda ile Temas Eden Malzemeler - aktif veya akıllı madde veya malzemeler	8	85	8	100	93
IV.3.6.	Gıda ile Temas Eden Malzemeler - epoksi türevleri	2	91	2	100	93
IV.3.7.	Gıda ile Temas Eden Malzemeler - elastomer veya kauçuk emzikler veya emzik başları	0	93			93

ŞİRKETLERİN BÜYÜKLÜĞÜ	DENETLENEN ŞİRKET SAYISI
1 - 10 çalışan	28
11 - 50 çalışan	38
51 - 250 çalışan	23
250+ çalışan	4
Denetlenen şirketlerin toplam sayısı:	93

2. Konu: “CE işareti” kapsamındaki sanayi ürünleri alanında AB “Topluluk Müktesebatı” hizmetleri

2.1. Sanayi ürünlerine ilişkin Türkiye ve AB mevzuatının arka planı

11 Temmuz 2001 tarihli “4703 sayılı ürünlere yönelik teknik mevzuatın hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin Kanun” (11 Temmuz 2001 tarihli 24459 sayılı Resmî Gazete), Türkiye’de sanayi ürünlerinin üretimi, dağıtımı ve pazarlanması için çerçeve yasadır. Yasa, 11 Ocak 2002’de yürürlüğe giren dört uygulama tüzüğü ile tamamlanmıştır:

- CE İşareti Tüzüğü²,
- Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Tüzüğü,
- Ürünlerin Piyasa Gözetimine Dair Tüzük,
- Türkiye ve Avrupa Birliği arasında Ürün ve Standartlar Teknik Mevzuatı ile İlgili Bilgi Alışverişi Tüzüğü.

Yeni Yasama Çerçevesinin 2008 yılında AB’de yürürlüğe girmesinin ardından, Türkiye, uygulama tüzüklerini AB çerçevesine uygun hale getirmek için revize etmiştir. Bugün Türkiye’nin ulusal mevzuatı, AB sanayi ürünleri mevzuatıyla neredeyse tamamen uyumludur. Bununla birlikte, AB mevzuatı gelişmeye devam etmektedir ve bu nedenle Türk KOBİ’lerinin en son AB mevzuatına ilişkin farkındalığı, bilgisi ve uygulaması, AB ile iş yapmak için önemli kriterler olarak kabul edilmektedir.

2.2. Yaklaşım

Sanayi ürünleri için CE işaretleme konusundaki farkındalık, bilgi ve uygulama konularında 91’in üzerinde Türk şirketi ile görüşülmüştür. Amaç, sanayi ürünleri için AB mevzuatıyla ilgili en son güncellemelere uygunluğu doğrulamaktır.

Değerlendirmeler, Türk Ticaret ve Sanayi Odası’nın farklı bölge müdürlüklerinden eğitimli bir grup profesyonel tarafından gerçekleştirilmiştir. Ankara’da yürütülen kısa bir eğitim kursu ile bilgi aktarılmıştır. Kursta, aşağıdakilerden oluşan araç kiti verilmiştir

- Üç ana bölüme ayrılmış bir kontrol listesi:
 - o Yeni Yasal Çerçevenin genel konumu ve farkındalığı
 - o CE işareti gerektiren ürün grupları
 - o Elektrikli ve elektronik ürünler için ilave ve genel mevzuat
- Aşağıdakileri içeren PowerPoint sunumu:
 - o Tüm ilgili ürün gruplarına ilişkin örnekler
 - o CE işaretleme süreci ile ilgili kademeli yaklaşım
- Uzman için kontrol listesinin nasıl doldurulacağına dair açık talimatlar veren bir kullanım kılavuzu
- Tüm belgelerde ilgili AB mevzuat metinlerine çevrimiçi köprüler vardı

Eğitim kursuna ek olarak, uzmanlardan bir şirketi ziyaret etmeden önce özel sorularını göndermesi istendi. Uzmanların hiçbirinden ek soru alınmadı.

² CE işareti, Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) içinde satılan ürünler için sağlık, güvenlik ve çevre koruma standartlarına uygunluğu gösteren bir sertifika işaretidir.

2.3. Denetlenen şirketlerin özellikleri

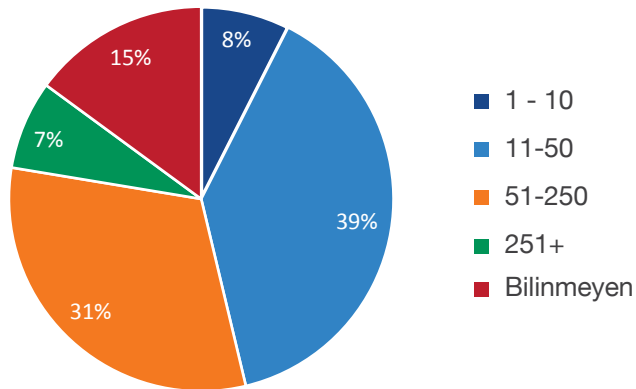
Aşağıdaki özet rapor, denetlenen şirketlerdeki eğitimli uzmanlar tarafından doldurulan 91 kontrol listesinin sonuçlarına dayanmaktadır. Hemen hemen tüm direktifler kapsamaktadır, ancak çoğu ürün grubu için bu sayı sonuç çıkarmak için çok düşüktür.

DİREKTİF BAŞINA ŞİRKET SAYISI

Denetlenen şirketlerin% 78'i KOBİ'dir, sadece% 7'si daha büyük şirketlerdir. Denetlenen şirketlerin% 15'i çalışan sayısı hakkında bilgi vermedi.

ŞİRKET BÜYÜKLÜĞÜ

2.4. Denetim sonuçları

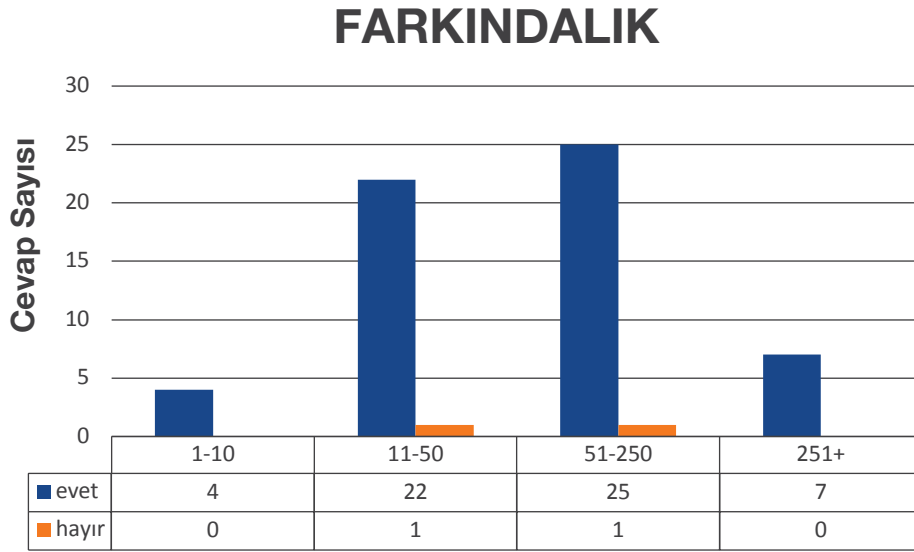
Anketler, AB tüzüklerine uyumu ölçmek üzere üç sütun hakkında bilgi sağlamak için birden fazla soru içermektedir:

- Farkındalık
- Bilgi
- Uygulama

Grafiklerde gösterilen sonuçlar, denetlenen şirketler tarafından verilen cevapların sayısına dayanmaktadır. Soru sayısı her sütun için farklıdır ve bu nedenle sonuçlar her sütun için ayrı yorumlanmalıdır. Ne yazık ki denetlenen şirketlerin%15'i çalışan sayısı hakkında bilgi vermedi. Bu nedenle cevapları, YYC'nin (Yeni Yasal Çerçeve) genel konumu ve farkındalığına ilişkin analize dahil edilmemiştir. Ürün grubuna özgü bölümde, bu veriler dahil edilmiştir, çünkü veri kümesi şirket büyüklüğüne göre genel bakış sağlayacak kadar büyük değildir.

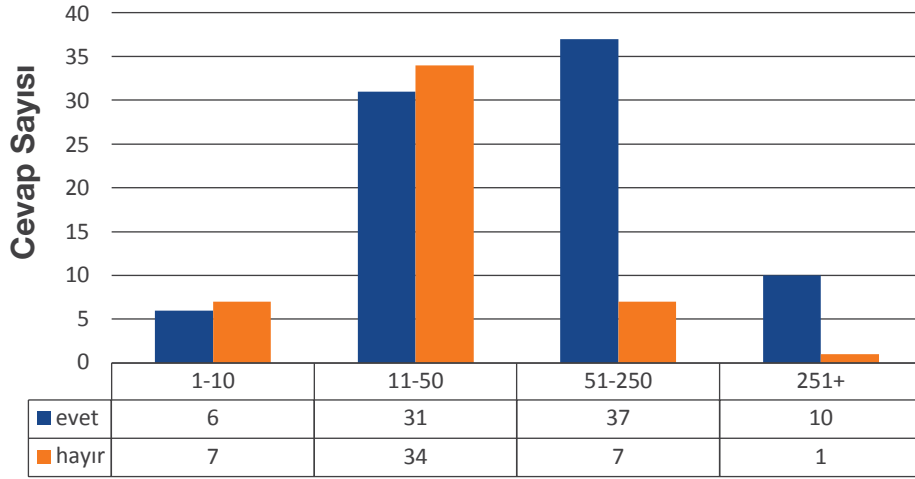
2.4.1. Yeni Yasal Çerçevenin genel konumu ve farkındalığı

Görüşülen tüm şirketler, sanayi ürünleri için CE işaretinin gerekliliği ve ürün güvenliği ve yükümlülüğü ile ilgili temel gereksinimlere ilişkin sorumlulukların farkındadır. Sınırlı sayıda olumsuz cevap ihmal edilebilir.

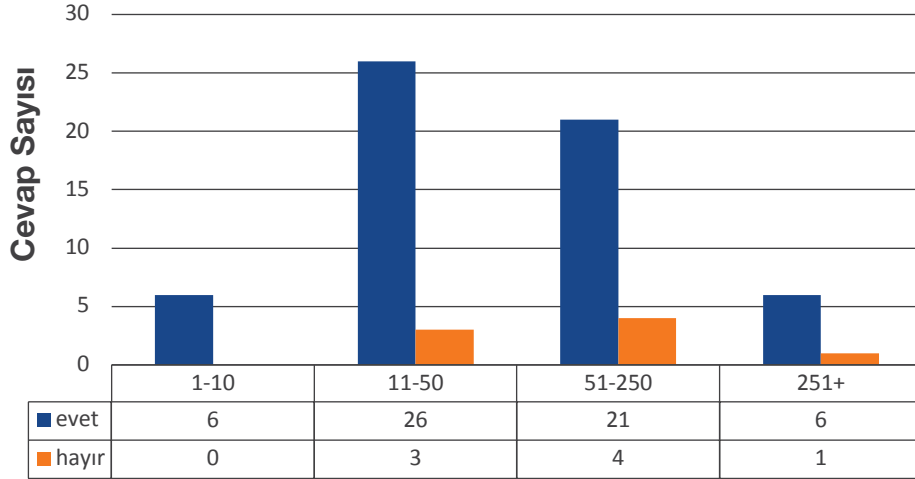
YYChakkındaki bilgi 51'den fazla çalışanı olan şirketler için yüksektir. Küçük şirketlerdeki olumsuz cevapların sayısı, bilgi soruları grubunun ayrıntı düzeyi ile açıklanabilir. Mülakat yapılan kişi, CE işareti ile ilgili tüm süreç konusunda uzman olmayabilir ve/veya şirketler dış organlardan yararlanabilir. Büyük şirketlerdeki bilgi, muhtemelen CE işareti konusunda dahili bir uzmanları olduğu için daha yüksek görünmektedir.

BİLGİ

Hemen hemen tüm şirketler uyumlaştırılmış standartları uygulamaktadır ve ürünlerine CE işareti eklenmiştir. Aslında 9 şirket, AB'ye ihracat yapmadıklarını veya yapmayı planlamadıklarını belirtti. Ulusal Türk mevzuatına uyum dolayısıyla, bu şirketler uyumlaştırılmış standartları uygulayacaktır, ancak CE işaretini eklemek zorunda olmayacaklardır.

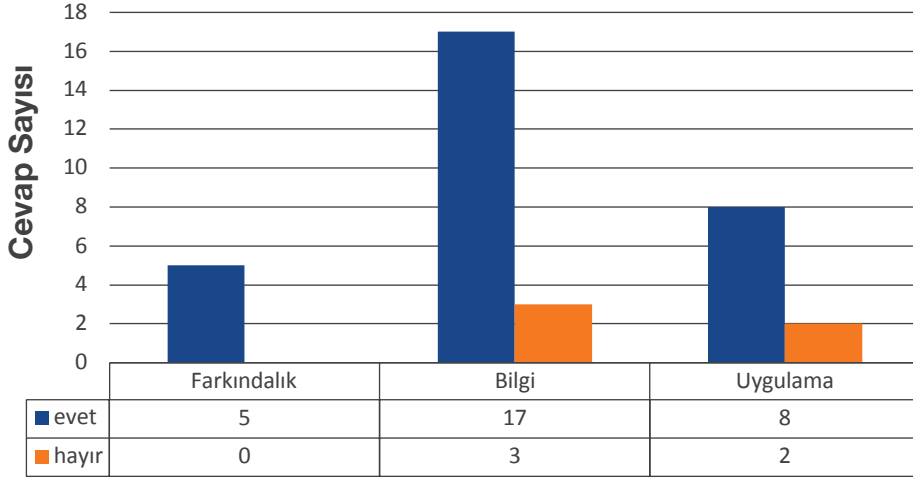
UYGULAMA

2.4.2. Ürün grupları

A. Kişisel koruyucu ekipman (Tüzük No. (AB) 2016/425)

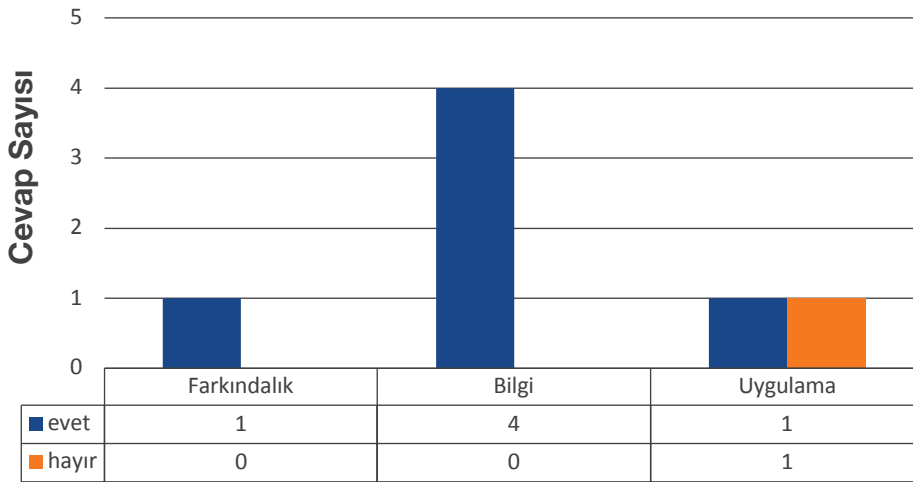
KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN

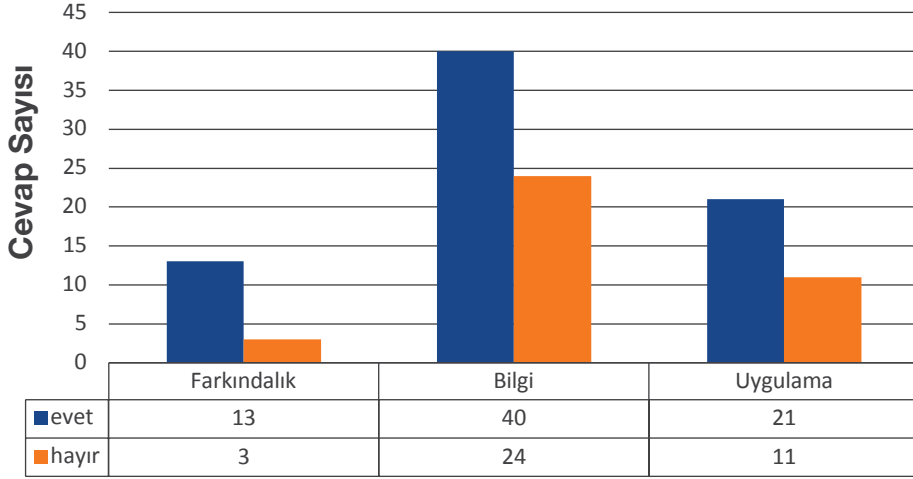
Şirketlerin web sitelerinde bulunan bilgilere dayanarak, yukarıdakilerin hiçbiri aslında kişisel koruyucu ekipman üretmemektedir. Sorunun yanlış anlaşılması ve “kişisel koruyucu ekipman kullanıyor musunuz?” Şeklinde yorumlanması muhtemeldir. Bu sonuçların geçerli olmadığı düşünülmelidir.

B. Oyuncak güvenliği (Direktif 2009/48/EC)

OYUNCAK GÜVENLİĞİ

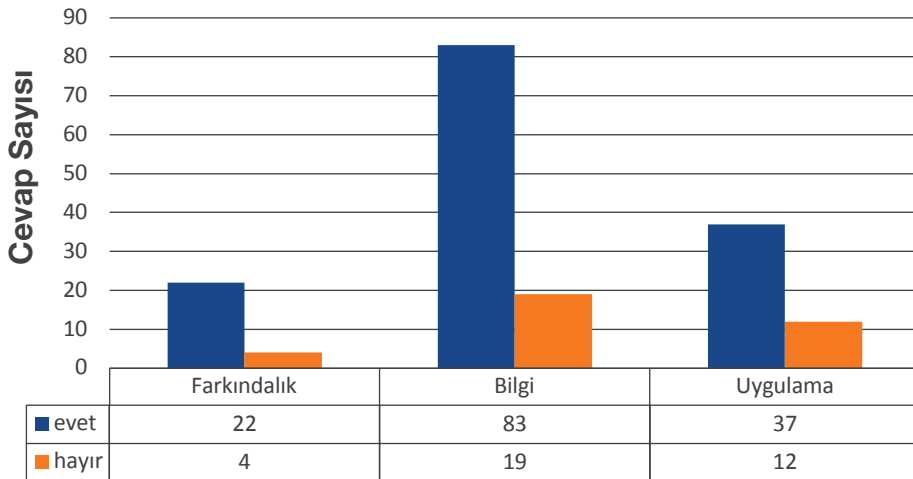
YAPI MALZEMELERİ

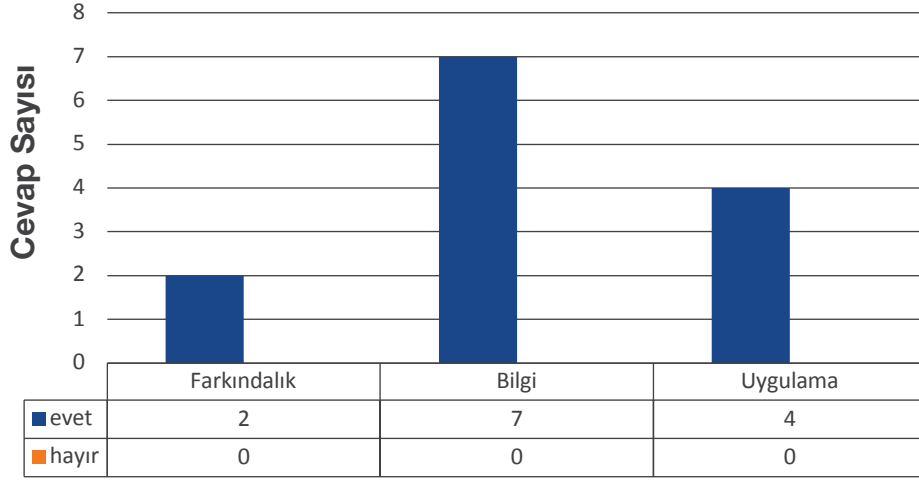
Bilgi eksikliği ve uygulama yapmayanların yüksek sayısı, görüşülen şirketlerin ilgisizliğinden kaynaklanmaktadır. Bazıları ihracat yapmazken, diğerleri yapı malzemeleri tüzük kapsamı dışında kalan malzemeler üretmektedir. Açık bir gösterge için, bu grubun daha fazla araştırılması gerekir.

D. Makineler (Direktif 2006/42/EC)

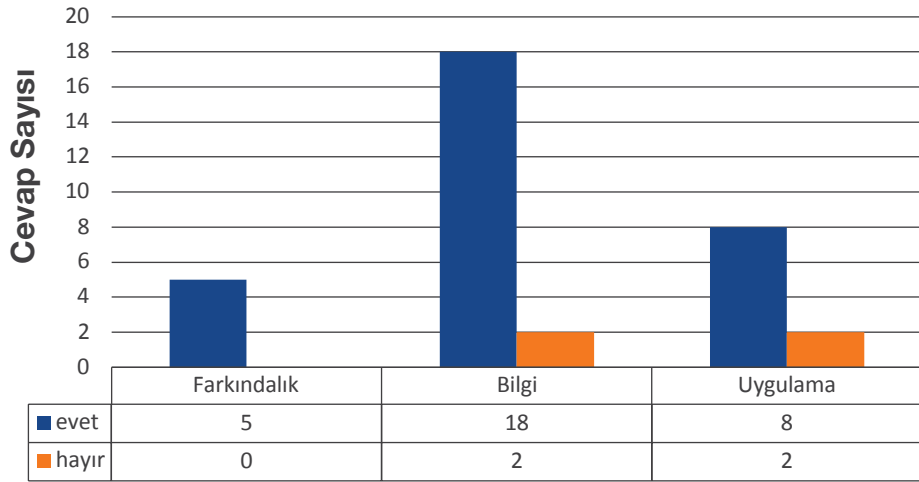
MAKİNELER

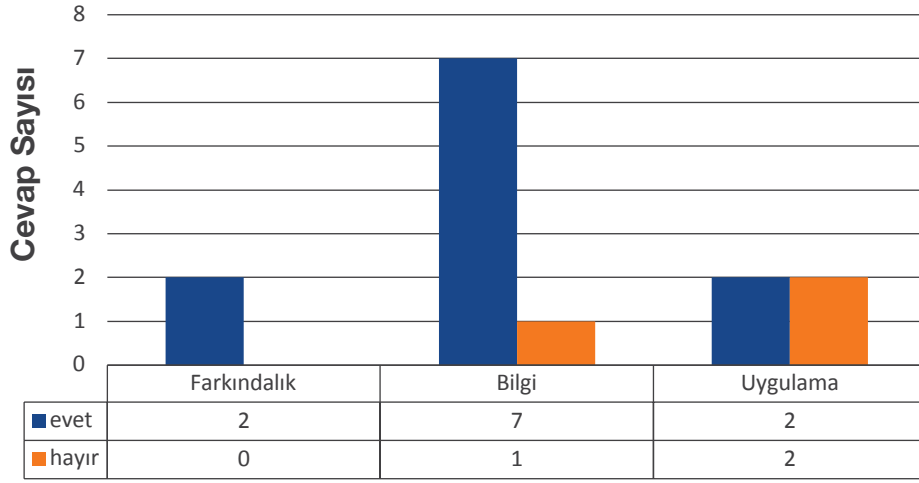
ASANSÖRLER

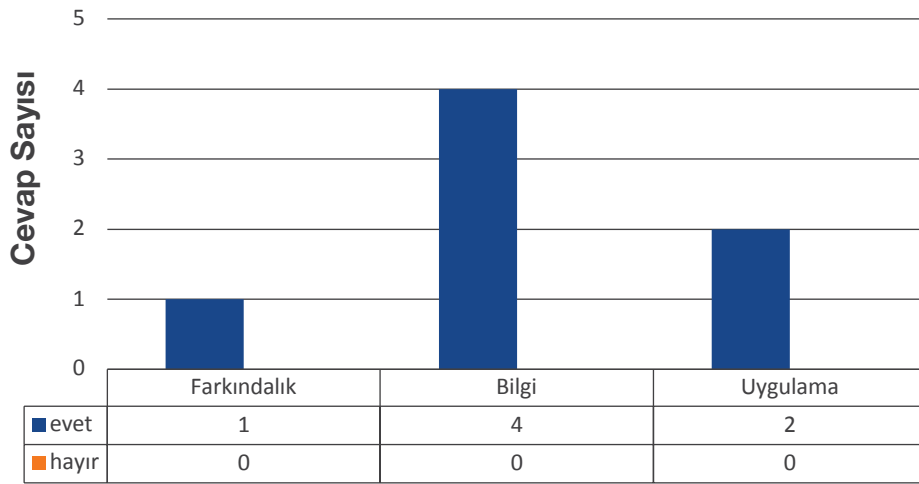
BASINÇLI EKİPMANLAR

BASİT BASINÇLI KAPLAR

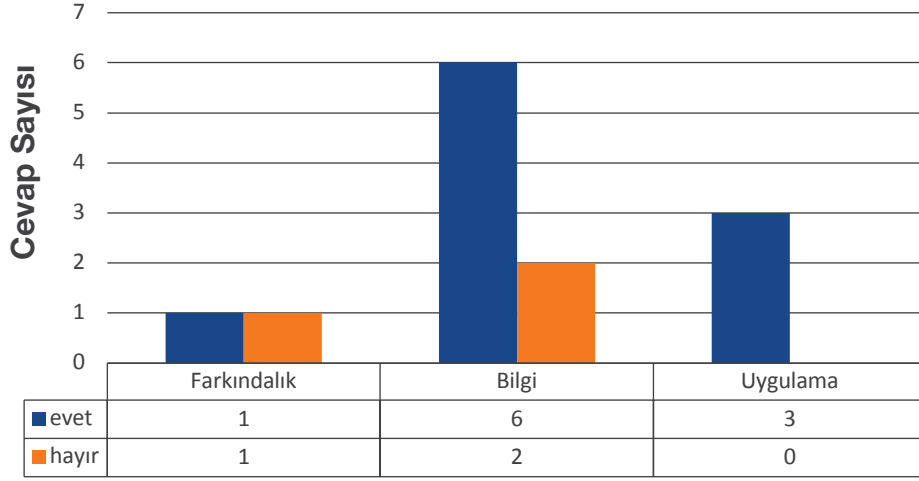

GAZ YAKAN ALETLER

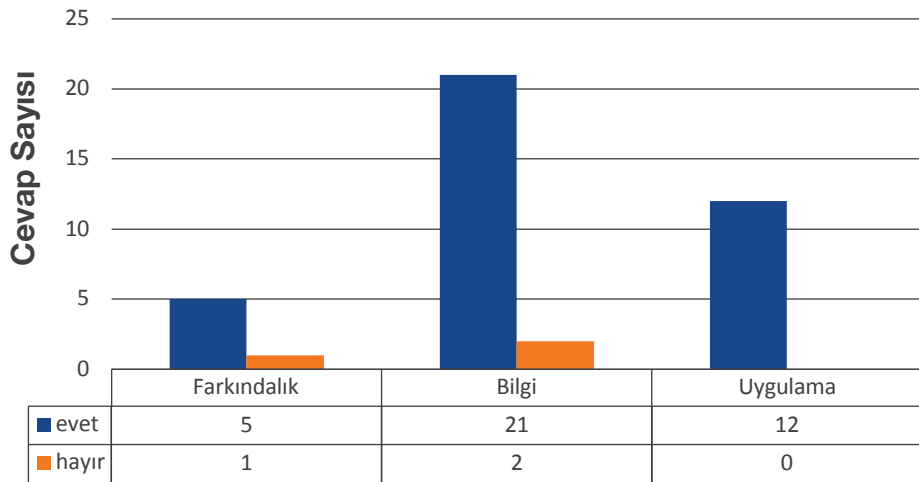
I. Gezi tekneleri ve kişisel deniz taşıtları (Direktif 2013/53/AB)

GEZİ TEKNELERİ VE KİŞİSEL DENİZ TAŞITLARI

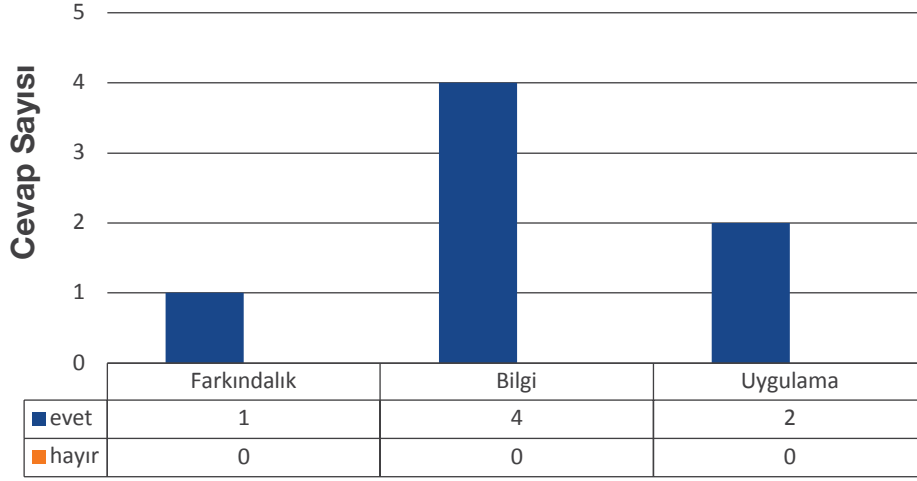

J. Alçak gerilim (Direktif 2014/35/AB)

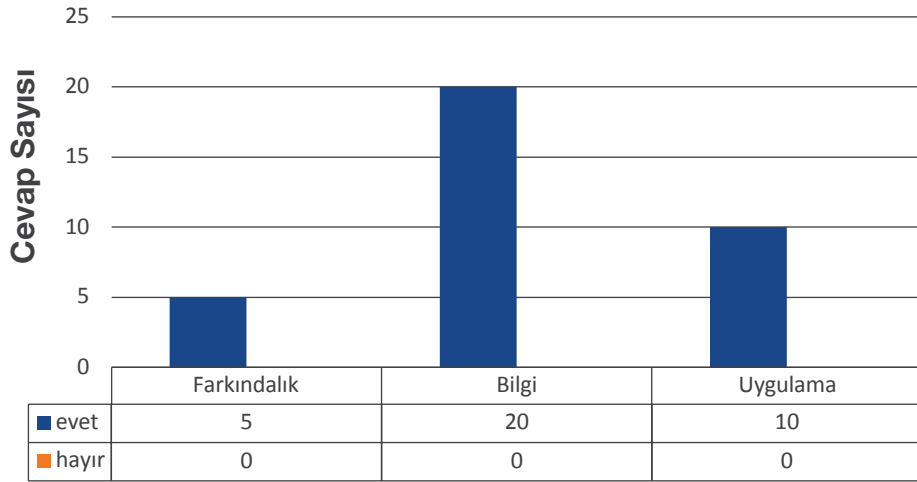
ALÇAK GERİLİM

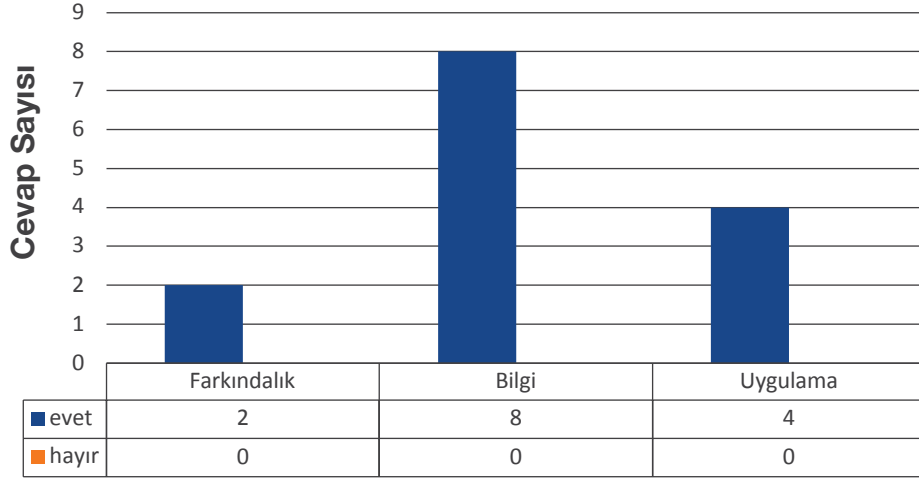
RADYO EKİPMANI

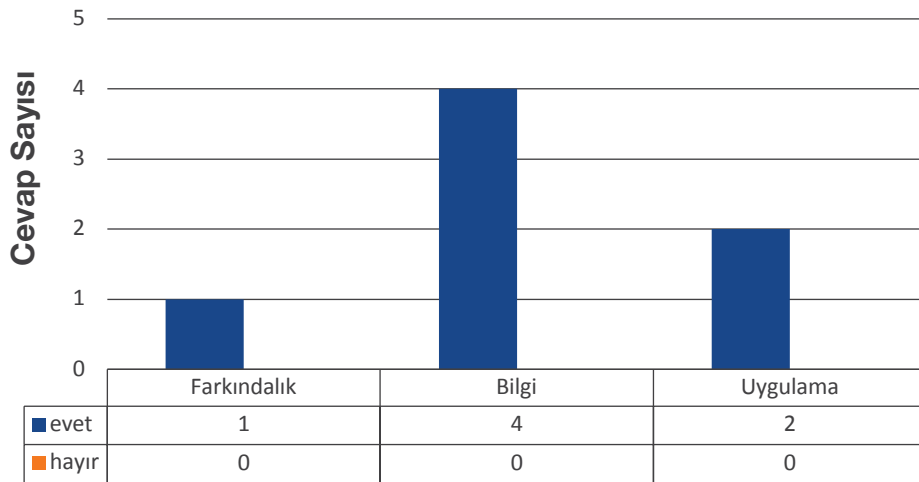
TIBBİ CİHAZLAR

ÖLÇÜ ALETLERİ

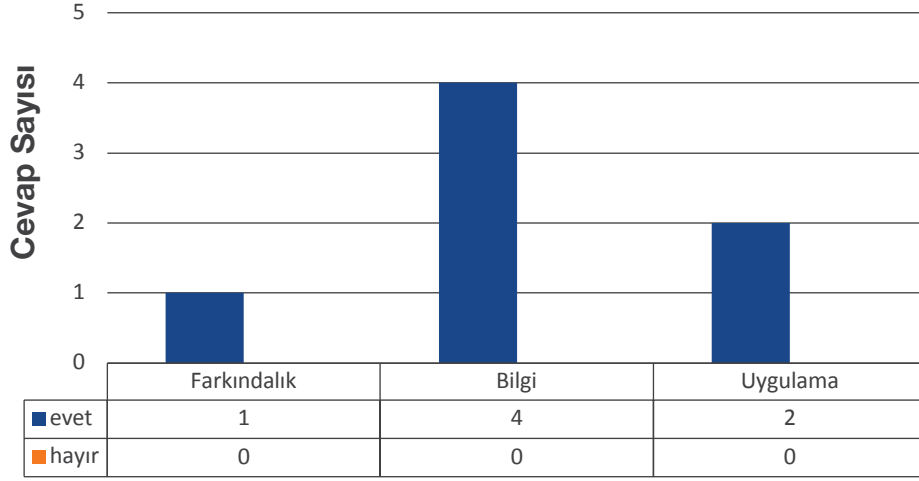

OTOMATİK OLMAYAN TARTI ALETLERİ

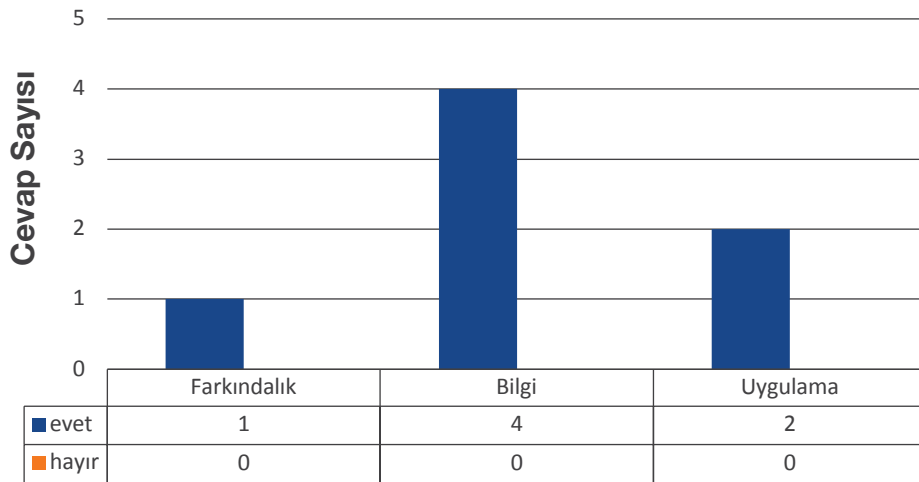
O. Patlayıcı ortamlar için ekipmanlar (Direktif 2014/34/AB)

ATEX

P. Sivil kullanım için patlayıcılar (Direktif 2008/68/EC)

SİVİL KULLANIM İÇİN PATLAYICILAR

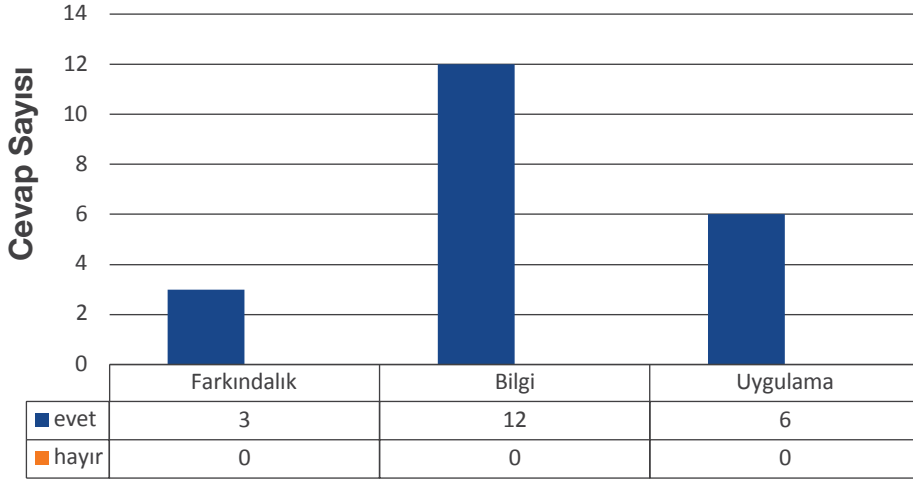

2.5. Elektrikli ve elektronik ürünler için ilave ve genel mevzuat

Bu direktifler denetlenen şirketlerin çoğu ile ilgilidir, ancak sadece üç şirket elektrikli ve elektronik ürünler için ek ve genel mevzuatı doldurmuştur. Bunlar her üç sütunda da tamamen uyumludur.

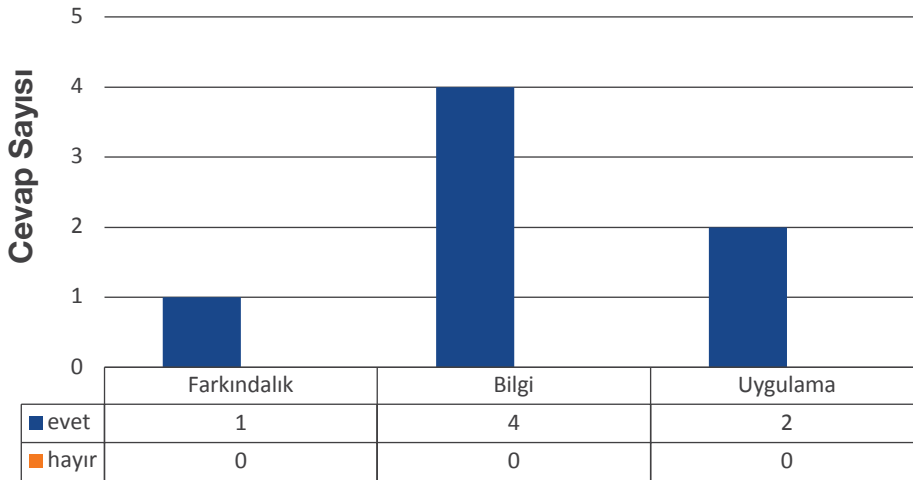
2.5.1. Eko-tasarım ve enerji etiketlemesi (Direktif 2009/125/EC + Tüzük (AB) 2017/1369)

EKO-TASARIM VE ENERJİ ETİKETLEMESİ

2.5.2. Belirli zararlı maddelerin kullanımının kısıtlama (Direktif 2011/65/AB + Tüzük (AB) 2017/2102)

RoHS

2.5.3. Elektromanyetik uyumluluk (Direktif 2014/30/AB)

2.6. Sonuçlar

Genel konum ve farkındalık konusundaki ilk bölüm, Türk şirketlerinin AB tüzüklerinden haberdar olduklarını ve bu doğrultuda uygulama yaptıklarını göstermektedir. KOBİ'ler konusunda bilgi hala sınırlıdır, ancak dış kuruluşlar genellikle CE işaretleme sürecinin bilgi taşıyıcıları olduğundan, bu durum Avrupa şirketlerinde de farklı değildir. Daha önce de belirtildiği gibi, Türk ulusal mevzuatının AB mevzuatıyla uyumlaştırılması, sanayi üreticilerinin tam uyumuna yönelik yolda karşılığını sunmuştur.

Özel ürün gruplarına gelince, yapı malzemeleri ve makineler AB ile ticaret için en yaygın endüstriler gibi görünmektedir. Genel olarak sonuçlar her üç sütunda da olumludur. Yapı malzemeleri için olumsuz sonuçlar görüşmecilerin ilgisizliğinden kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte, bazı ürün gruplarının veri kümeleri sonuç çıkarmak için çok küçük olmakla birlikte, tıbbi cihazlar, ölçüm ekipmanı ve elektrikli ve elektronik ürünler gibi yüksek teknoloji endüstrilerindeki tüzüklerin iyi anlaşıldığı ve uygulamanın tamamlandığı açıktır.

Özellikle Avrupa'daki döngüsel ekonomiye doğru evrim düşünülerek, elektrikli ve elektronik ürünler için ekotasarım ve enerji etiketlemesi konusunda farkındalığın artırılması için daha fazla eylem gerekmektedir.

3. Konu: Sürdürülebilir Ürünler ve Üretim Alanında AB “Müktesebatı”

3.1. Giriş

101’den fazla Türk şirketi ile AB’de sürdürülebilir üretim ve ticaretle ilgili mevzuat bilgisi ve anlayışı hakkında görüşme yapıldı. Amaç, Türk KOBİ’lerinin yakın zamanda gelişen çevre mevzuatı ve bu alandaki artan talepler açısından AB ile iş yapmaya hazır olup olmadığını belirlemektir.

AB’de yeni atık mevzuatı kapsamında başlatılan döngüsel bir ekonomiye geçişin, sürdürülebilir kalkınma için net, açık, kapsamlı ve tamamlayıcı bir yasal çerçeve sağlamak amacıyla kimyasal ve ürün mevzuatının uyarlanmasının vurgulanmasıyla ekonomik paydaşlar, özellikle KOBİ’ler, yeni pazar taleplerine ve yasal zorluklara uymak ve hatta bunlardan kâr elde etmek için bilgilerini geliştirmek konusunda sürekli baskı altındadır.

Değerlendirmeler, Türk Ticaret ve Sanayi Odası’nın farklı bölge müdürlüklerinden eğitimli bir grup profesyonel tarafından gerçekleştirildi.

Ankara’da yürütülen kısa bir eğitim kursu ile uzmanlara bilgi aktarıldı. Bu kurs, bir kontrol listesi ve küçük ve orta ölçekli işletmelerde sürdürülebilir üretim ve ticaret ile ilgili AB mevzuatının en önemli konularını kapsayan mevzuatın bir özetini içeren araç kitini sunmaya yardımcı olmak için hazırlanmıştır.

Kontrol listesi iki ana bölüme ayrıldı:

- **Sürdürülebilir ürünler;** üretilen ürünler, bunların ticareti ve bu ürünler ile ilgili hizmet sağlama, özellikle de AB pazarına ihracat ve kamu yeşil satın almalarına katılım ile ilgilidir.
- **Sürdürülebilir üretim;** üretim yerleri ile görüşme yapmak ile ilgilidir.

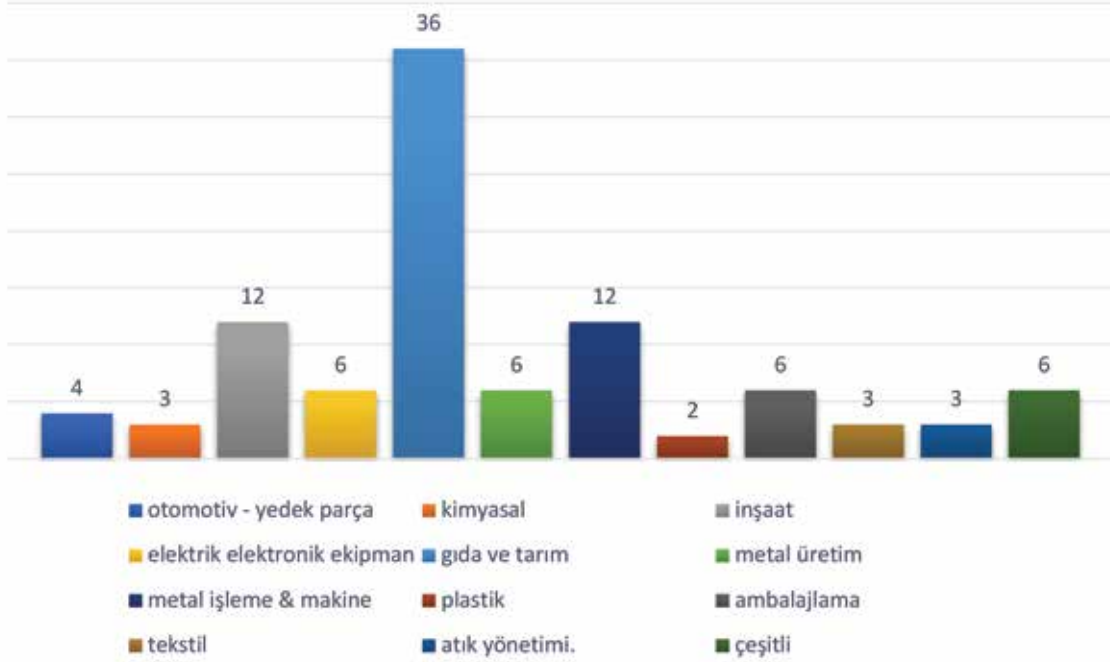
PowerPoint ve Word formatında ekli genel değerlendirme, uzmanları ilgisini kontrol listesinin en ilgili yönlerine ilişkin yönlendirmiştir ve ek kısa açıklamalar ve mümkün olduğunda birleştirilmiş yasal metinlere ve ABinternet sitelerinde bulunan daha kapsamlı bilgilere bağlantılar sunmuştur.

Bir üretim veya imalat tesisini ziyaret etmeden önce soruların önemine uyum sağlamaları için uzmanlara, ilgili sorunları tanımlamaları ve ziyaret edilecek şirket hakkında daha fazla bilgi edinmek üzere özel yetkilendirme gerektiren faaliyetlere ayrılmış kontrol listesinin ikinci bölümüne özel dikkat göstermeleri tavsiye edildi.

3.2. Denetime katılan şirketlerin özellikleri

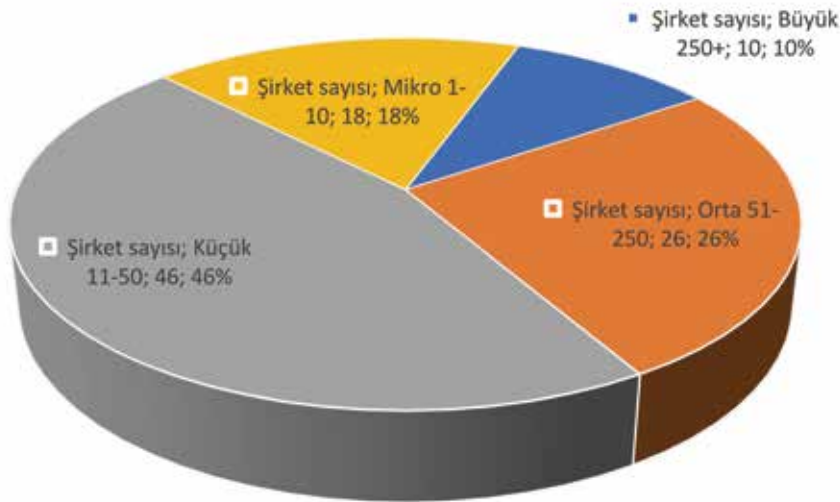
Aşağıdaki özet rapor, ziyaret edilen şirketlerde eğitimli uzmanlar tarafından doldurulmuş 101 anketin sonuçlarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Grafik 1. Kapsanan sektörler ve endüstriler

Görüşülen şirketler, tarım ve gıda ürünleri sektöründen, inşaat, metal üretimi ve işlenmesi, plastik üretimi ve geri dönüşümü, elektrikli ve elektronik ekipman ve araba yedek parçaları ve çeşitli olduğu belirtilen bireysel sektörlerden oluşan birkaç şirket dahil olmak üzere geniş bir sektör yelpazesinden oluşur. Çeşitli olduğu belirtilen sektörler, düz cam, kauçuk, cam elyaf takviyeli polimerlerden tekneler, bebek bezleri, süpürge çalısı, gemi yapımı ve süpürgeler üreten bireysel şirketleri içeriyordu.

Grafik 2: Çalışan sayısına göre şirketlerin dağılımı

3.3. Denetim sonuçları

Farklı sektörler ve faaliyetler nedeniyle, tüm sorular her şirket için geçerli değildi. Her bir kontrol listesinden gelen cevaplar, şirketin gerçekleştirdiği faaliyetlere, web sitelerinde mevcut olan bilgilere ve varsa şirket büyüklüğüne göre incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Daha sonra her bir şirketin cevapları aşağıdaki kategorilere göre ayrıldı:

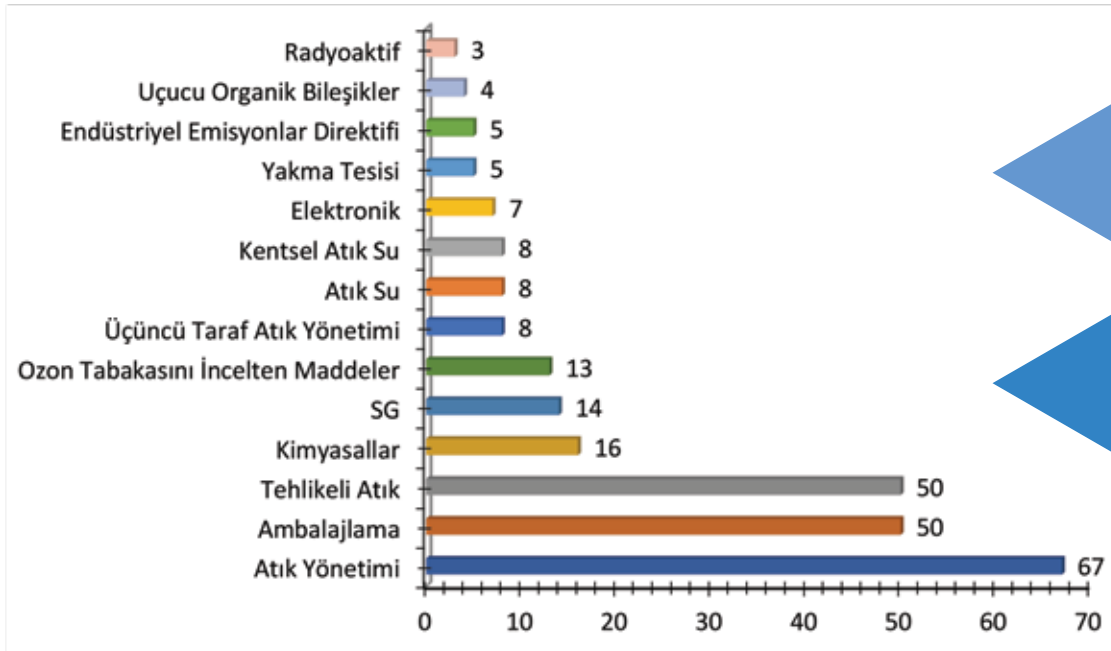
- Tanınan ve uygulanan yasal gereksinimler
- Tanınmayan veya yanlış yorumlanan mevzuatın gösterdiği olası yasal boşluklar
- Çevre veya enerji yönetim sistemlerine hazırlanan veya halihazırda uygulayan şirket sayısı
- Müktesebata yasal olarak tam uyum sağlamak için yatırımlar için ek finansmana ihtiyaç duyanlar.

AB düzeyinde bile ülkelerin direktiflerde belirtilen gereksinimleri farklı şekilde uygulayabildikleri vurgulanmalıdır. Ayrıca, kontrol listelerinden elde edilen bazı sonuçların, İngilizce'den Türkçe'ye ve tekrar kaynak dile tercüme etmekten kaynaklı yanlış yorumlanması da kabul edilebilir. Sürdürülebilir üretim ve ticaretle bağlantılı konular geniş ve çeşitli olduğundan, katılımcıların ankette belirtilen tüm husuların farkında olmaması söz konusu olabilir.

Projenin kapsamını aşacağı için, bireysel direktiflerin talepleri ile Türk çevre mevzuatının mevcut uygulaması arasında bir karşılaştırma yapılmamıştır.

Kontrol listesi sonuçları, ticarete sürdürülebilir üretim konusuna genel bir bakış sunmaktadır. Konuyla ilgili daha doğru bir bilgiye ulaşmak ve yeni anlayışlar geliştirmek için uzmanlar tarafından ayrıntılı bir bireysel analiz yapılması gerekecektir.

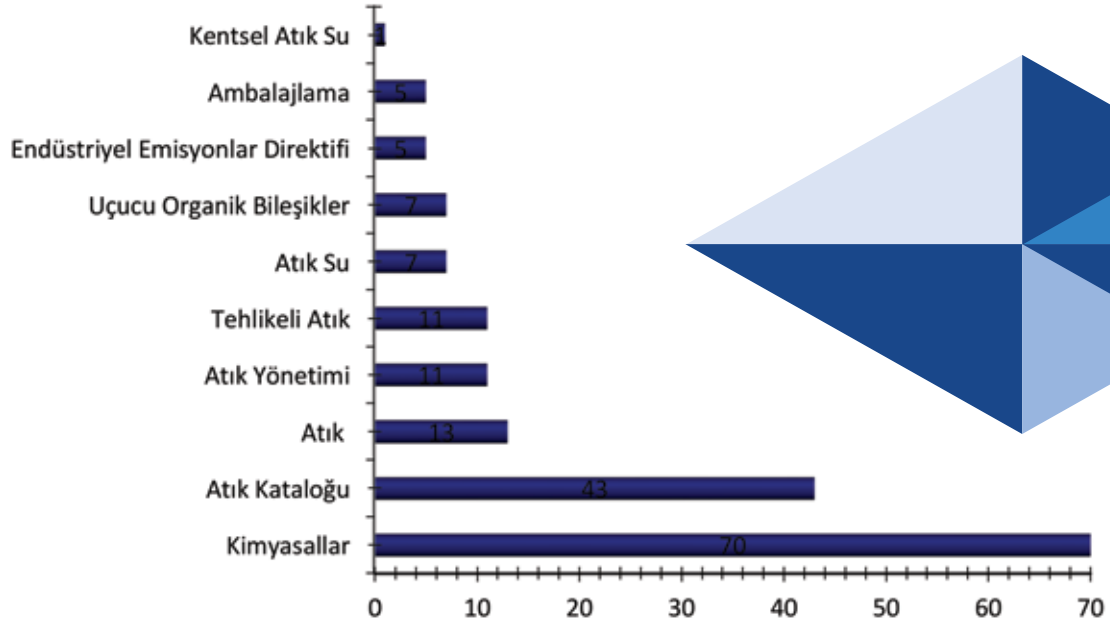
Grafik 3: şirketlerin tanıdığı ilgili mevzuatlar

Mülakat yapılan şirketlerin yaklaşık% 50'si, ambalajlama ve atık ambalajlama konusunda genişletilmiş üretici sorumluluğunun bilgisine ve uygulamasına dikkat çekmiştir. Elektrikli ve elektronik cihazlar, piller ve akümülatörlerin yanı sıra ömrünü tamamlamış araçlar için genişletilmiş üretici sorumluluğu da itatmin edicidir ve bireysel sektörlerdeki alaka düzeyine göre dağıtılmıştır. Taşıtlar ve bileşenleri (yedek parçalar) ile ilgilenen tüm şirketler, eko-tasarım ve zorunlu etiketleme konusunda farkındalık göstermiştir.

Birçok şirket, tek kullanımlık ürünlerle ilgili direktifi bildiklerini ve bu ürünlerle ilgili kuralları zaten uyguladıklarını söyledi. Şirketlerin profiline göre, yakın zamanda AB düzeyinde kabul edilen ve henüz AB'nin tümünde kabul edilmeyen bu mevzuat, görüşülen şirketlerin çok azı için muhtemelen önemli olacaktır. Bu nedenle, mevzuata uygunluğunu ve mevzuatı uyguladığını belirten şirketlerin çoğu için bu gerekli bile olmayacaktır.

Grafik 4: şirket sayısına göre eksik olan veya tanınmayan mevzuatlar

Hiçbir şirket, gönüllü çevre etiketlemesine (eko etiket damgası) ilişkin herhangi bir bilgi veya ilgi belirtmedi veya gönüllü çevre etiketlemesinin (eko etiket) ilgili olmadığı, yani referansın yanlış anlaşılacağı ve muhtemelen organik gıda etiketlerine atıfta bulunan tarım ve gıda gibi bir sektördendi.

Şirketlerin %70'inden fazlası kimyasalların, maddelerin ve karışımların kullanılmasının önemini bilmiyordu ve bu da bu alanda olası bir yasal boşluğa işaret ediyor. Bu kritik bir alandır, özellikle bu alandaki yaklaşımlar atık yönetimi yaklaşımlarıyla birleştirilmektedir.

Çoğu şirket, kabaca % 70'i, tehlikeli atık için atık yönetimi kurallarının farkındaydı ve bunları uyguladığını belirtti, ancak sorgulanan şirketlerin neredeyse yarısı atık atık listesinden (atık kataloğundan) habersizdiler. Bu durum bir yasal boşluğa veya bu alandaki bir yanlış yorumlamaya işaret edebilir. Nisan 2018'de komisyon, atık listesi (atık kataloğunun) tehlikeli olmayan ve tehlikeli atıkları ayırt etmek için kritik bir rol oynadığı, atık sınıflandırma için teknik kılavuz ile ilgili bir bildirim yayınladı. Bu bildirim, atık tanımının sabit bir yorumunu ve atık yönetimi konusunda bunu izleyen kuralları ortaya koymuştur.

Sadece iki şirket, katılımcı şirketlerin profiline uygun görünen radyoaktif kaynaklar içeren cihazları kullandıklarını bildirdi.

Ortam havası emisyonları florlu Sera Gazları (SG) ve Ozon Tabakasını (OT) incelten maddelerle sınırlıydı. Bazı şirketler, soğutma, havalandırma, yangından

korunma vb. için cihazlarda her iki gaz türünü de kullandıklarını belirtti; bu da bazı AB işletmelerinde de nadir olmayan şekilde ikisini birbirinden ayıracak bilgi eksikliğini gösterebilir.

Benzer faaliyetlerden ve sektörlerden bazı şirketler kentsel atıksu ve yüzey suyu deşarjları bildirirken, diğerleri bildirmediler. Bu, bazı şirketlerin ruhsat alması gerekmeyeceğini, bazılarının ise kapalı döngü su sistemleriyle çalıştığını veya farklı bir süreç teknolojisi kullandıklarını ve atık su deşarjlarıyla hiç karşılaşmadıklarını gösterebilir.

Kontrol listesindeki cevaplardan anlaşılmayan üçüncü taraf atık artımıyla ilgili bazı belirsizlikler bulunmaktadır. Bazı inşaat şirketlerinin müşterileri için ücretsiz bir hizmet olarak atık toplama hizmeti sunması söz konusu olabilir, ancak bu hizmetin AB atık mevzuatı tarafından belirtilen kayıt, ruhsat ve/veya izin gereksinimlerine göre gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği açık değildir.

Hiçbir kuruluş, denetime katılan şirketlerin profillerine uygun görülecek bir şekilde sınır ötesi atık sevkiyatları ile ilgili hizmetler bildirmemiştir.

Bazı şirketler, çevreye duyarlı alanlarda bulduklarını ve bunun daha uzun ve daha katı izin prosedürleri anlamına gelebileceğinin farkında olduklarını bildirmişlerdir.

Metal işleme ve üretimi, gıda üretimi ve kimyasal maddeler konusunda faaliyet gösteren 100'den fazla çalışanı olan daha büyük şirketler, Türkiye'nin

AB'ye üye olması durumunda endüstriyel emisyon direktifine tabi olabileceklerinin farkındaydı.

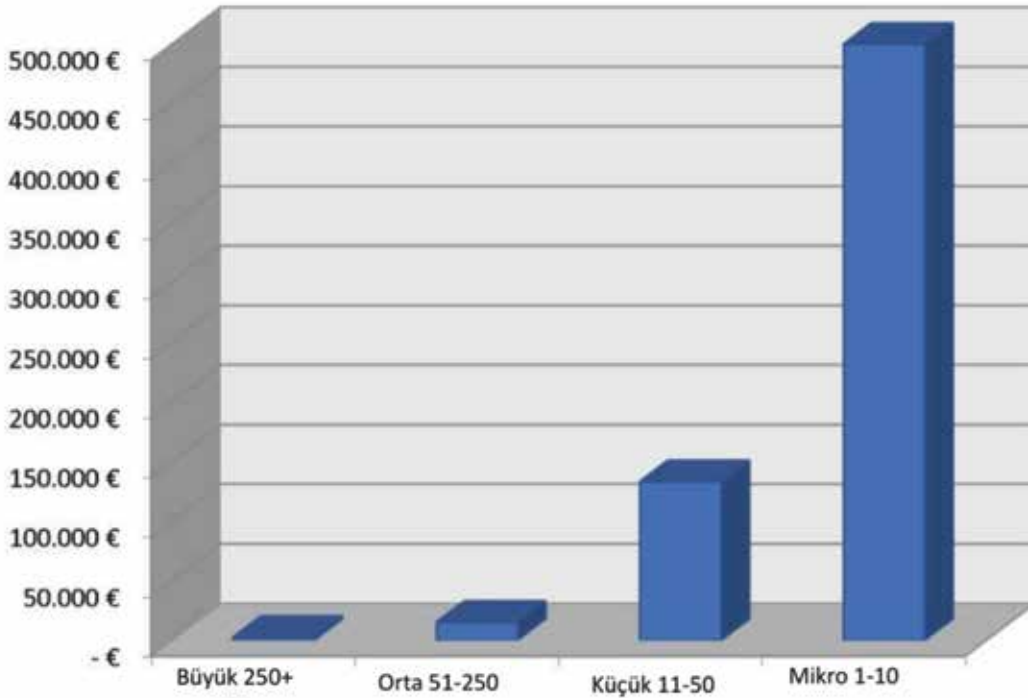
Uçucu organik bileşiklere ilişkin mevzuata bağlı olan şirket sayısı, katılımcı kuruluşların profillerine göre beklentilerle uyumludur.

Tehlikeli maddelerin depolanması veya işlenmesi nedeniyle meydana gelen büyük endüstriyel kazaların önlenmesine ilişkin Seveso direktifinin gereksinimlerine ilişkin cevapların ne kadar doğru olduğunu belirlemek zordur. Bazı çok küçük kuruluşlar bu yükümlülüğü tanıyordu ancak bu, büyüklükleri ve sektörleri (inşaat) göz önüne

alındığında muhtemelen söz konusu değildi. Aynı şirketler kimyasalları, maddeleri veya karışımları kullanmadıklarını bildirdiler.

Birçok şirket, AB mevzuatına tam uyum için gereken yatırımları karşılamak için ek finansmana ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir. Şirket temsilcileri tarafından yapılan tahminler, çalışan başına en fazla fonlamaya ihtiyacı en küçük şirketlerin duyacağını göstermektedir. Çalışan başına en yüksek yatırım ihtiyacının görüldüğü en küçük şirketlerde belirlendiğini göstermektedir. (Bkz: Grafik 5)

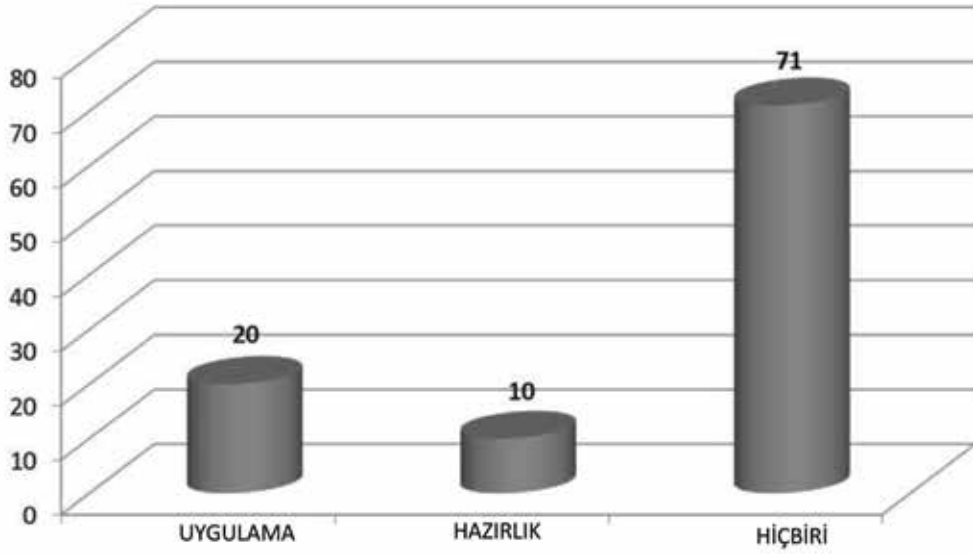
Grafik 5: AB çevre müktesebatına uyum için tahmini yatırım

Bazı şirketler, listelenen yasal alanların hiçbirinin farkında olmasalar bile yatırım gereksinimlerini belirlediler. Bu, gereksinimlerin farkında olmadıklarını ve ek bilgi, eğitim ve iyi uygulama alışverişine ihtiyaç duyduklarını hissettiklerini gösterir. Bir çevre yönetim sisteminin uygulandığı bazı büyük şirketlerin yanıtları, sürdürülebilir üretim ve ticaret

gereksinimleri hakkında iyi bir anlayış ve bilgi sahibi olduklarını göstermektedir. Bu nedenle, bu şirketlerden daha küçük şirketlere iyi uygulama ve bilgileri aktarmak için Oda etkinliklerinde faaliyetlerini sunmaları istenebilir.

Grafik 6: şirket sayısına göre çevre yönetim sistemi sayısı

Bir çevre veya enerji sistemi uygulayan şirket sayısı azdı. Birçok şirket bu sistemleri uygulamaya hazırladıklarını belirtti. Bir bölgede, görüşülen tüm tarım ve gıda şirketleri çevre veya enerji yönetim sistemi uyguladıklarını belirtti, ancak şirketlerden biri yalnızca iki çalışandan oluştuğu için bu durum tartışmalıdır.

3.4. Sonuçlar

Farklı sektörler ve faaliyetler nedeniyle, tüm sorular her şirket için geçerli değildi. Her bir kontrol listesinden gelen cevaplar, şirketin gerçekleştirdiği faaliyetlere, web sitelerinde mevcut olan bilgilere ve varsa şirket büyüklüğüne göre incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Şirketlerin neredeyse %70'i, atık yönetimi kurallarının ve tehlikeli atık kurallarının farkındaydı ve bunları uyguladığını belirtti, ancak görüşülen şirketlerin neredeyse yarısı atık listesinden, yani atık kataloğundan habersizdiler ve bu, bir yasal boşluğa veya bu alandaki bir yanlış yorumlamaya da işaret edebilir.

Şirketlerin çoğu kimyasalların, maddelerin ve karışımların kullanılmasının önemini bilmiyordu ve bu da bu alanda olası bir yasal boşluğa işaret ediyor.

Bazı şirketler, listelenen yasal alanların hiçbirinin farkında olmasalar bile yatırım ihtiyaçlarını tanımladılar. Bu, gereksinimlerden emin olmadıklarını ve ek bilgi, eğitim ve iyi uygulama alışverişine ihtiyaç duyduklarını gösterir.

Çalışan başına en yüksek yatırım ihtiyacının görüşülen en küçük şirketlerde olduğu belirlenmiştir. Bir çevre yönetim sisteminin uygulandığı bazı büyük şirketlerin yanıtları, sürdürülebilir üretim ve ticaret gereksinimleri ile ilgili iyi bir anlayış ve bilgi sahibi olduklarını göstermektedir. Bu nedenle, bu şirketlerden daha küçük şirketlere iyi uygulama ve bilgileri aktarmak için Oda etkinliklerinde faaliyetlerini sunmaları istenebilir.

Bir çevre veya enerji sistemi uygulayan şirketlerin sayısı azdı ve gönüllü çevre etiketlemesine hiç ilgi gösterilmemişti;; bu, çoğu şirketin şu anda bu araçlara ilişkin bir fayda görmediğini gösterir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti
Taraşından finanse edilmektedir.

Projesi

EUROCHAMBRES

tarafından

ortaklığıyla yrtlmektedir.

*“Bu yayın Avrupa Birliği’nin mali desteği ile hazırlanmıştır.
İçeriği EUROCHAMBRES’in sorumluluğundadır ve Avrupa Birliği’nin görüşlerini yansıtmayabilir.”*

‘Eurochambres © 2020 . EUROCHAMBRES’in önceden izniyle onaylanmış kopya’